Beogradske Novine

Izlazi dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:
U Beogradu i u krajevima zaposednutim od c. i kr. čete po cenu od . . . . 8 helera
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cenu od . . . . . 10 helera
Izvan svog područja po cenu od . . . . 12 helera

Mesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zaposednutim od c. i kr. čete za bojnu i etapnu poštu . . K. 2·—
U Beogradu sa dostavom u kuću . . . . K. 2·50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji u iznosu od . . . . . K. 2·50
U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije K. 3·—
U inostranstvu . . . . . K. 4·50

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 67.
Uprava i primanje preplate Topličin venac broj 21 Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 44. BEOGRAD, četvrtak 15. februara 1917. Godina III.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 14. februara.

Istočno bojište:

Front maršala pl. Mackensena:

Nije bilo naročitih događaja.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Južno od Bekasa odbili smo nekoliko ruskih napada. Na drumu za Valeputnu zauzeše naše čete na juriš jedan ruski položaj, radi čijeg je povraćanja protivnik vršio uzaludne protivnapade. Zarobljeno je 23 oficira i 1200 ljudi, a zaplijenjeno je 12 mašinskih pušaka, šest sprava za izbacivanje mina i tri topa.

Front maršala princa Leopolda bavarskog.

Nema ničeg značajnijeg.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Nepromijenjeno.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 14. februara.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprechta bavarskog:

Na sjevernoj je obali Ancre pošao neprijatelj poslije jake topničke pripreme sa jakim infanterijskim snagama na napad. Prije podne napadao je dva puta južno od Serre-a. Oba su napada odbijena u borbi prsa u prsa; iz ovih je pak dijelova pred našom frontom, gdje se ustavio, protjeran neprijatelj protivnapadom borbom na nož. Sve do Somme bila je žestoka topnička borba i u drugim odsjecima; ona je trajala i u noći.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Naši su izviđački napadi u zavijutku St. Mihiela i na zapadnom obronku Vogesa bili uspješni.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Nikakvih naročitih događaja.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U odsjeku su Mesticanešti naše čete izvojevale novih uspjeha. Više je ruskih položaja zauzeto na juriš i održano protiv žestokih protivnapada. Broj se zarobljenika povisio na 23 časnika i 1200 vojnika, a plijen na tri topa, 12 mašinskih pušaka i 6 sprava za bacanje mina.

Front maršala pl. Mackensena:

Uzduž Sereta i Dunava topnička paljba i predstražarska čarkanja.

Maćedonsko bojište:

U zavijutku su Crne Reke ostali u prkos živahne vatre bez uspjeha napadi Talijana, koji su nastojali da nam preotmu uzvisinu istočno od Paralova.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Položaj na bojištima.

Neobično ljuta zima, koja je evo već mjesec dana zavila cijelu Evropu u snijeg, jednim je dijelom potpuno, a drugim donekle ukočila borbenu djelatnost na bojištima. Na zapadnom se bojištu Englezi sve nanovo trude, da ponovljenim ispadima manjih odjeljenja ispipaju slabije tačke njemačkih položaja. No pri tim pokušajima Englezi nijesu imali uspjeha, a gdje su izvojevali manje uspjehe mjesnoga značaja, kao što je to u rovovskoj borbi neizbježno, Nijemci su ih brzim protivnapadom opet odbacili. Na protiv pak na talijanskom bojištu prigrabila je austro-ugarska vojska inicijativu u svoje ruke, pa je pri nekoliko odlučnih nasilnih izvidjanja zadobila preko hiljadu zarobljenika kao i izvjesan broj mašinskih pušaka, spravu za izbacivanje mina i rovovskih topova. Austro-Ugarske čete suzbile su bez velikih teškoća talijanski protivnapad u okolini Sv. Petra, dakle neposredno istočno od Gorice.

Srazmjerno živa borbena djelatnost vladala je na maćedonskom bojištu, gdje se u posljednji kod snaga središnjih vlasti javljalo više ofenzivnog duha, nego li kod sporazumne vojske. Svi su sporazumni napadi odbijeni, a prema jučeranjem njemačkom izvještaju Nijemci su zauzeli na juriš položaj na visovima istočno od sela Paralova u zavijutku Crne Reke, pa su prodrli čak u neke logore iza borbenog reda, pri čemu su zarobili dva oficira i 90 talijanskih vojnika, a zaplijenili pet mašinskih pušaka i dvije sprave za izbacivanje mina. Na dugačkom istočnom bojištu čete središnjih vlasti opet su u nekoliko maha zauzele izvjesne oslone tačke i osim toga odbile jake ruske napade.

Najviše interesovanja naravno zahtjeva podmornički rat, koji će, ako svi izgledi ne varaju, donijeti odluku u korist središnjih vlasti. No sada o radu podmornica po objavi neograničenog podmorničkog rata ima izvještaja samo iz sporazumnih i neutralnih izvora, koji ni u koliko ne moraju biti potpuno tačni. Ali i pored svega toga ukupni je iznos potopljenih brodova za prvih 15 dana neograničenog podmorničkog rata toliki, da se mora očekivati da će novi način pomorskog ratovanja potpuno uspjeti. Već prije dvije godine izjavio je veliki admiral pl. Tirpitz, da su njemačke i austro-ugarske podmornice u stanju, da mjesečno potope bar za 600.000 tona; od toga vremena središnje su vlasti ne samo znatno povećale broj svojih podmornica, već su stvorili i sasvim nove vrste podmornica znatno većega obima, veće sposobnosti za rad, većim topovima i jačim oklopima. S toga je i Engleska odmah po njemačkoj objavi neograničenog podmorničkog rata računala sa mogućnošću gubitaka u iznosu od 800.000 tona. Poslije završenog prvog mjeseca moćiće Englezi povući bilans i utvrditi tačni broj. A sa koliko zebnje u Engleskoj očekuju rezultate neograničenog podmorničkog rata, vidi se iz glasova engleske štampe. Tako na primjer „Morning Post" potvrđuje mišljenja, koja su se u posljednje vrijeme stalno pojavljivala u štampi središnjih vlasti i u neutralnim listovima, pa veli medju ostalim: „Njemačka nema šta da se boji od flote Sjedinjenih Država, pošto ona ne može zaista da učini protivu podmornica i ne može uhvatiti njemačku flotu u otvorenoj borbi. Na kopnu Njemačka isto tako nema šta da zazire od Amerike, pošto Sjedinjene Države nijesu u stanju da transportuju trupe u Evropu, a pošto je Njemačka uz to u stanju da svojom oružanom silom drži u šahu Holandiju i skandinavske države. Podie li Njemačkoj za rukom, da na moru odvoji Englesku od ostalog svijeta i da dalje prkosi glasovima neutralaca, ona će u ovome ratu pobjediti". Ovo je od kada se pamti prvi slučaj, da jedan engleski list opšte govori o mogućnosti pobjede središnjih vlasti.

Sa istom dalekovidnošću, kojom se od vajkada odlikovala engleska spoljna politika, ma da ona počiva manje na genijalnim inspiracijama, već na izvjesnoj tradicijonalnoj dosljednosti, londonski državnici sada pristupaju uvodjenju opšte vojne obaveze u Indiji. Doduše vijest londonskog „Timesa" po toj stvari nije sasvim jasna, jer se iz nje ne vidi da li se radi na uvodjenju opšte vojne obaveze samo za Engleze, koji žive u Indiji ili baš i za domaće urodjeno stanovništvo. U ovu posljednju mogućnost mora se sumnjati. Činjenica, da se na francuskom bojištu medju ostalim engleskim trupama bore i dosta urodjeničkih indijskih četa, ne može ukloniti sa svijeta uvjerenje, da još stalno traje potmulo vrenje medju nebrojenim stanovništvom ogromne indijske imperije, koje je posljednji put našlo strahovitog oduška u krvavoj pobuni baš tih urodjeničkih indijskih vojnika („sepoy-a") 1857. Razumije se, da za vrijeme rata ne mogu javnosti središnjih vlasti stizati pouzdani izvještaji o sadašnjem stanju u Indiji, ali mnogi znaci ukazuju na to, da je tačno gorenavedeno uvjerenje. Tako se na primjer može vidjeti, koliko malo Englezi vjeruju Indijcima, po opštoj zabrani nošenja oružja, koju su izdale tamošnje engleske vlasti, bez obzira na to, što je ta zabrana prava nesreća za tamošnje stanovništvo, jer mu oružje treba kao nasušni hljeb radi odbrane od nebrojenog divljeg zverinja, koje tamo satire svake godine nekoliko desetina hiljada ljudi. Zar bi se pod takvim okolnostima Engleska mogla usuditi da naoruža i vojnički obuči milijune indijskih urodjenika? Uvodjenje opšte vojne obaveze u Indiji u potpunom je obimu svakako isključeno, bez obzira na to, što bi onih 200 milijuna stanovnika, koliko približno žive u Indiji, dali oko 10 milijuna sposobnih za vojsku, dok Engleska ni izbliza ne raspolaže ljudstvom i sredstvima, potrebnim za obučavanje, naoružavanje i opremu tolike ogromne vojske. Ali će Engleska ipak s obzirom na žutu opasnost svakako pokušati da što je moguće više iskoristi indijsko ljudstvo za vojsku, i jače će nego do sada uzimati u vojsku indijsko stanovništvo, oslanjajući se pri tome na odanost urodjenih vladara i kneževa, koji vladaju po milosti Velike Britanije. No oficiri i kadrovi za te nove urodjeničke jedinice regrutovaće se svakako od Engleza, koji žive u Indiji.

U svoje smo vrijeme donijeli uvodni članak pod naslovom „Engleske brige u Aziji", gdje se medju ostalim veli: „Bilo bi sve drugo, samo ne realno političko shvatanje, kad bi se htjelo vjerovati, da je Wilson svoj propali korak za mir preduzeo samo iz čisto čovječanskih pobuda — da učini kraj strašnom prolivanju krvi u Evropi. On je pri tom koraku na prvom mjestu imao u vidu zajedničke interese anglo-saksonske rase i to ne na posljednjem mjestu s obzirom na prijeteću žutu opasnost". Sada „Berner Tageblatt", koji je u spoljnoj politici dobro informisan, potvrđuje ovo mišljenje. Taj list veli, da je cijeloj sadašnjoj vještačkoj američkoj ratobornosti prema Njemačkoj jedini cilj da militariše Sjedinjene Države, i to u stvari ne protiv središnjih vlasti, već protiv Japana. Na taj način Amerika bi bila u stanju, da — ne izazivajući sumnju Japana, — organizuje veliku vojsku, koja bi poslije poslužila cilju da učini kraj japanskim prohtjevima na američke kolonije i na Kaliforniju. Doduše, kako veli pomenuti list, Wilson pri izvodjenju te svoje namjere nije bio baš toliko obazriv, jer su Japanci odmah primjetili njegove prave smjerove, što ne služi baš na zadovoljstvo sporazumnim državnicima.

Podmornički rat.

U Engleskoj se, razumije se, u veliko, zanimaju pitanjem, kako će se moći obraniti od njemačkih podmornica. Nema ozbiljnijeg Engleza, koji ne bi priznao, da je uspjeh ili neuspjeh njemačkog neograničenog podmorskog rata životno pitanje za Veliku Britaniju. Curson izjasnio se o tom pitanju ovako: Ako hoćemo, da se obranimo od njemačkih podmornica, moramo broj naših torpednih razarača podvostručiti, sve trgovačke brodove naoružati, ubrzati gradnju novih brodova, a naizad njemačke podmornice potražiti i uništiti ih.

To su lijepe riječi, no treba ih i izvesti. Iz prve izjave lorda Curzona proizlazi, da sami Englezi ne smatraju, da je za uspješno suzbijanje njemačkih podmornica dovoljan sadašnji broj njihovih torpednih razarača, nego, da ih treba udvostručiti. Od početka gradjenja do puštanja u vodu torpednog razarača treba najmanje pola godine. U 1912. g. imala je Engleska 45 torpednih razarača u gradnji, od tih je tek naredne godine, 1913., svršeno njih 33. U 1913. g. počela su se graditi 44 nova torpedna razarača, u 1914. 33. Ako uzmemo, da će Engleska sada udvostručiti gradnju torpednih razarača, t. j. početi graditi njih 80 od jednom, pa će na svakoj skeli za pravljenje ladje u jednoj godini biti sagradjena dva takva broda, onda dobijamo rezultat da bi u najboljem slučaju Engleska u jednoj godini mogla izgraditi 160 torpednih razarača, u dvije godine 320. A toliki je sadašnji broj engleskih torpednih razarača. U 1916. god. izgubili su Englezi, izuzimajući najmanji broj, koji se daje zamisliti, 30 torpednih razarača. Kad se to uzme u račun i ako se uzme nevjerovatna predpostavka, da Englezi u buduće neće izgubiti ni jedan jedini brod te vrste, onda bi trebalo do udvostručenja sadašnjega broja engleskih torpednih razarača najmanje dvije i po

---

Podlistak.

Varnice.

1.

Uzvisiti se iznad gomile, to znači, ostati usamljen na jednom bregu, kao jedan bor, koga će vječito šibati kiša, vetrovi i studen, dok mu ne polome grane, i ne skrhaju stablo.

2.

Dobro srce je jedini artikal, koji nema ni svoje pijace, ni svoje berze. Dobrom srcu se ljudi rugaju.

3.

Kad čovek jedanput zaželi da umre, on onda počinje da umire. Njegov život se polako i neosetno gasi, dok jedanput želja ne postigne cilj. To je tiha i najteža smrt.

4.

Naša razočarenja u životu, to je naša nemoć.

5.

Život čovečiji to su tegobne uzbrdice, i klizave nizbrdice. Na uzbrdicama se sustaje, na nizbrdicama pada.

6.

Mnoge žene dok su mlade rado koketuju sa starcima, jer ovi im se više i odanije udvaraju, a to je njima potrebno. Kad zadju u godine, one onda hvataju mladiće, i pred njima padaju na kolena.

7.

Srce i ako ima svoje komore i pretkomore, ono, kao stožer ljubavi, ne može se deliti. Ono u jedan mah može pripadati samo jednoj ili jednom, i to može biti samo jednom u životu. Ko drukčije tvrdi, on svesno laže sebe i drugoga.

8.

Jaki karakteri su kao i jake tvrdjave. Oni se teško uništavaju, ali se nikad ne predaju.

9.

Ima ljudi koji ne umeju da ljube, i njih se drugi klone. Njih smatraju za divljake, ili za kretene, kako koji hoće. Medjutim to je jedan greh i jedna nepravda. U srcima tih ljudi duboko, kao god nekim oklopom tinja iskra ljubavi. Treba samo umeti razbiti taj oklop, i u njemu će se tek naći pravo sunce ljubavi.

10.

Većina ljudi su obično smrzotine, koje se pod najmanjim zrakom krave, a pod najmanjim mrazom mrzne. Oni tako preteraju ceo život, i njih satraju, kao normalna stvorenja.

11.

Lepi običaji, kao n. pr. „gostoljublje" isto su što i poslastice. Zbog toga po nekad domaćini izgledaju negostoljubivi, a poslastice otužne.

12.

Domaći prijatelj je trgovac, koji uživa interes na kapital, koji nije uložio.

13.

Što je više seksualniji čovek ili žena, tim je više skloniji da posrne, i da se zaglibi u nembral. Žene su u tom pogledu slabije — znači seksualnije. Podjite od postanka sveta do danas: „Eva" je ostala „Eva".

14.

Žene pokazuju ono što imaju na sebi. Smeju se, da pokažu lepe zube i zvonki glas, dekoltiraju se, da pokažu lepe grudi i vrat, nose kratke suknje, da pokažu listove na nogama; nose sputane suknje da pokažu svoju oblinu. Ore iznose sebe na pazar, kad izlaze u šetnju, i dosta često i dosta dobro i pazare.

15.

Udvarač je što i udvorica, oni sebe obojica, samo na razne načine, prodaju.

16.

Ćutanjem se najviše kaže, za to, što onda duša govori.

17.

Ljudi su većiti slepci, koji jure za suknjom; žene su večite budale, koje večito raširenih ruku dočekuju ove slepce, i grle ih.

18.

Svi poljupci čoveka i žene, sem jednog jedinog lažni su. Pa opet se ljudi i žene stalno i neprestano cmaču.

19.

Ako je ljubav i vernost Božanstvo, onda u svetu postoji samo jedan čovek i jedna žena, koji su takvi. Sve ostalo su lažni idoli. Koji je taj, i koja je ta, to niko ne zna, jer Božanstva se nedaju videti od svetlosti, koja ih ozaruje.

20.

Nije dobro biti ni suviše sit, ni gladovati, ali od onog prvog može se ipak živeti.

Milorad Petrović.

MALI PODLISTAK.

Silna bura u Trstu.

Zadnjih dana duva u Trstu i okolini strahovita bura, koju tako skoro ne pamte. Bura svojom snagom odgovara brzini 90 kilometara na sat. Po baštama je i vinogradima počinjena velika šteta, polomljeno je silno drveće. Čak su i neki zidovi popucali. Unesrećeno je deset lica.

Zamrznuta bavarska jezera.

Kako iz Münchena javljaju zamrzla su se bavarska jezera: Chiemsko jezero i Kraljevo jezero (Königsee). Chiemsko jezero je djelimično tako zamrznuto, da stanovnici Stocka preko njega prelaze pješke u Herrenchiemsee.

Zima.

Iz gotovo cijele Evrope dolaze vijesti, kako ovakove zime, kakva je bila ovogodišnja, ne pamte ni najstariji ljudi. Uslijed silne mećave morao se u veliko obustaviti teretni željeznički promet, a to je opet imalo za posljedicu, da je u mnogim gradovima ponestalo uglja. Tako su u Beču zbog momentane uslijed strogе zime prouzročene nestašice uglja obustavili tramvajski promet od 9 sati u jutro do 5 sati poslije podne. To su morali učiniti i u Pragu. Zbog velike zime su zatvorene mnoge škole. Do 21. su o. m. zatvorili juridički, filozofski i teološki fakultet bečke univerze. U Rusiji su zbog zime i nestašice uglja obustavili u opšte svaki lični željeznički promet do 27. o. m., a da o teretnom prometu i ne govorimo. Slične vijesti dolaze i iz Francuske, gdje već od ranije vlada nestašica uglja, koja je sada neograničenim podmorskim ratom dovela do teške krize. Ni mi u Beogradu ne pamtimo tako skoro ovakove zime. Bilo je dana, kad smo imali — 20° C.

Galantna presuda.

Imunitet ljubavi.

Jedan je francuski vojnik došao iznenadno sa bojišta kući. On je rekao svojoj supruzi, da je dobio odsustvo, no ona je nekako doznala da to ne odgovara istini, nego da je njen suprug dezertirao. Ona ga medjutim nije prijavila. Malo dana zatim bude uapšen suprug, a vlasti su pozvale na odgovornost i suprugu i osudili je zbog zatajene dezertacije odnosno zbog pomaganja u bjegstvu na 6 mjeseci zatvora. Žena se nije zadovoljila ovom presudom i apelirala je na viši sud, Ovaj ju je pustio kao nevinu iz ovih razloga:

1. jer je suprug u bračnom stanu po zakonu jedini gospodar, pa žena nema prava, da ga iz stana istjera;

2. jer je žena po zakonu obavezna, da stanuje zajedno sa svojim suprugom, ma kakvo bilo njegovo držanje prema vlastima; žena nema pored svega toga prava, da svoga supruga ostavi;

3. jer žena prema paragrafima bračnog života mora da svoga supruga voli. Ljubav joj daje pravo, da krivicu svoga supruga ne treba odavati. Ljubav je dakle čini nekažnjivom!

godine. Pored toga se mora uzimati u obzir činjenica, da za torpedne razarače treba i iskusnih časnika, a da ih je za 320 takvih brodova potrebno najmanje 1500, broj, koji predstavlja jednu trećinu cjelokupnog broja engleskih pomorskih časnika. Samo vaspitanje traje duže od dvije i po godine.

Ni druga mjera lorda Cursuna o naoružanju trgovačkih brodova nije tako lako izvediva. Engleska raspolaže sa od prilike 12.000 trgovačkih brodova. Uzimajući, da će od njih biti naoružana samo polovina, i to svaki brod samo sa dva topa, — to je Engleskoj za naoružanje njene trgovačke flote potrebno 12.000 topova i oko 60.000 tobdžija. Sve kad bi se za izradu tih topova prizvalo u pomoć i inostranstvo, trebalo bi za to najmanje pola godine.

„Ubrzati gradjenje novih brodova!" I to je lakše rečeno, nego li izvršeno. Ako bi Englezi htjeli, da svakog mjeseca izgrade toliko novih brodova, koliko ih je potopljeno, onda bi svakog mjeseca morali izgraditi novih brodova od ukupno jedan milijun tona sadržine. Dokazano je medjutim, da u sadašnjim svojim brodogradilištima Englezi mogu da izgrade u godini dana maksimalno samo 600.000 tona. Gradjenje bi se dakle novih brodova moralo podvadesetostručiti. Sve kad bi to i bilo moguće, ne bi se posljedice toga rada pokazale prije jedne godine.

Kako se iz ovih računa vidi, Cursonove su odbranbene mjere protiv njemačkih podmornica problemi dalje budućnosti. Izuzeta je samo posljednja od tih njegovih „odbranbenih mjera": njemačke podmornice potražiti i uništiti ih. To su Englezi i dosada pokušavali, ali im njihovo nastojanje nije donijelo nikakvog ploda. Prema ljudskom predvidjanju neće im to ni u buduće poći za rukom, a to najbolje dokazuje naglašivanje potrebe podvostručenja broja razarača, naoružanja trgovačkih brodova i t. d.

Imajući to u vidu, upravo je značajno, kako jedan ozbiljni državnik kao lord Curson može pokušavati da umiri englesku javnost takvim frazama. To dokazuje više nego li sve opsežne statistike o dosadašnjim uspjesima njemačkih i austro-ugarskih podmornica, — jer dokazuje paniku, koja je ovladala vodećim engleskim državnicima. A to nije nikakvo čudo. Već je deset dana, kako nema ni jedne jedine vijesti, da bi bilo kojem brodu moguće prodrijeti kroz zabranjenu zonu. Engleska su, Francuska i Italija dakle od pomorskog prometa sasvim odvojene. A to ne može dugo da potraje. Izgleda, da smo miru mnogo bliže, nego li se i nadamo.

Ameriku i središnje vlasti.

Njemačka službena izjava o navodnoj njemačkoj molbi za pregovore s Amerikom.

Kb. Berlin, 14. februara.

Wolffov ured javlja: U neutralnoj štampi pronosi se vijest Reuter-ova, po kojoj kao da je Njemačka umolila Švajcarsku, da saopšti američkoj vladi da je Njemačka sad kao i prije gotova, da pregovara sa Sjedinjenim Državama u pogledu zabranjenog morskog opsega, i koliko se time ne dodiruje zabranjeni opseg za englesku trgovinu. Vlada Sjedinjenih Država stavila je do znanja švajcarskom poslaniku, da ne može da stupi u pregovore, dok Njemačka ne ispuni svoje obećanje, dato poslije afere sa „Sussexom", i dok ne povuče svoju sadašnju izjavu o zabrani morske plovidbe Ova vijest počiva na slijedećoj stvarnosti: Njemačka vlada dobila je preko Švajcarske brzojav švajcarskog poslanika u Washingtonu, kojom se ovaj nudi, ako se Njemačka time slaže, da pregovara s vladom Sjedinjenih Država, jer bi se na taj način mogla otkloniti opasnost rata izmedju Sjedinjenih Država i Njemačke. Na to je umoljena švajcarska vlada, da svoga poslanika u Washingtonu izvjesti, da je Njemačka i sad kao i prije gotova, da s Amerikom pregovara, ako time ostane nedodirnuta zabrana trgovačke plovidbe ne samo prema Engleskoj, nego prema svima neprijateljima Njemačke. Razumlje se samo po sebi, da bi se Njemačka upustila u takve pregovore tek po uspostavljenju prekinutih diplomatskih odnosa. Kao predmet pregovora došli bi tada u obzir samo ustupci, koji bi se imali učiniti na polju američkog trgovačkog saobraćaja. Sve i kad bi se uspostavili diplomatski odnosi s Amerikom, zabrana prekomorskog dovoza, izrečena neograničenim ratom pomoću podmornica, nebi ni u kolike olabavila. Ovo je jasno izraženo kako u raznim izjavama, tako i u odgovoru, upućenom švajcarskom poslaniku u Washingtonu. **U odlučnom sprovadjanju rata pomoću podmornica ne postoji više za Njemačku riječ nazad.**

Odgovor Grčke Wilsonu.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 14. februara.

„Vossische Zeitung" javlja iz Ženeve: Direktor političkog odjeljenja grčkog ministarstva spoljnih poslova predao je u nedjelju američkom poslaniku odgovor Grčke na Wilsonovu notu. Odgovor je vrlo kratak. Vlada izjavljuje, da Grčka prihvaća simpatički sve napore za skori svršetak rata i za zaštitu slobode mora, pa je već upozorila Njemačku na teške posljedice, koje podmorski rat može sobom donijeti. Uslijed zategnutog stanja, u kome se Grčka nalazi, ona ne može staviti u izgled nikakvu akciju za zaštitu svoga narodnog brodarstva.

Propaganda za mir u Americi.

Kb. Milan, 14. februara.

„Secolo" javlja iz Londona: U Americi traje živa propaganda za mir. Na rodjendan Lincolna priredjeni su u cijeloj zemlji narodni skupovi u korist mira.

Američani u Njemačkoj.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 14. februara.

Od američkih novinara njih je pet ostalo u Berlnu, medju njima zastupnik „Associeted Press" i „Hearst-Presse". Američke dobrotvorne ustanove ostaće u Berlinu i dalje otvorene. Američka trgovinska komora u Berlinu je uputila pismenu okružnicu Američanima, koji u Njemačkoj žive, kojom ih, s obzirom na ugovor o prusko-američkom prijateljstvu od god. 1799., poziva, da se ne uzrujavaju, nego da svoj posao i dalje mirno rade. Većina američkih ljekara i trgovaca ostala je u Berlinu.

Brod „St. Louis" ne će da otputuje.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Rotterdam, 14. februara.

Reuterov ured javlja iz New-Yorka: Brodarsko udruženje „Amerika Line" saopštava, da njihovi brodovi — medju njima i poznati poštanski parni brod „St. Louis", za koga je javljeno, da će poslati u ratnu zonu u prkos Nijemaca, i da će, bude li on potopljen, Amerika to smatrati za casus belli — ne će krenuti na put sve dotle, dok im vlada ne stavi na raspoloženje topove i topničko osoblje.

Neograničeni podmornički rat.

Englesko priznanje.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Rotterdam, 14. februara.

„Morning Post" piše o neograničenom podmorskom ratu: Pošto Njemačka raspolaže sa izvjesnim brojem novih podmornica, to joj je sad moguće, da **obustavi cjelokupni pomorski promet. Nije vjerovatno, da bi Bethmann-Hollweg izricao praznu prijetnju. Moramo dakle računati s mogućnošću uništenja velikoga broja trgovačkih brodova.**

Potopljeni brodovi.

Kb. London, 14. februara.

Putnički je parni brod „Afrique" od With-Star-Line sa 11.990 tona sadržine potopljen. Ne zna se za sudbinu 19 mornara posade.

Kb. Bern, 14. februara.

Po „Temps"-u stiglo je u Barcelonu 17 ljudi od posade potopljenog talijanskog parnog broda „Vameglia", koji je hvatao 2947 tona.

Kb. London, 14. februara.

Reuter javlja: Motorni čamac „Norwege West" potopljen je. Posada je spašena. Osim toga su potopljena četiri ribarska parna broda.

Strah u Engleskoj.

Kb. Rotterdam, 14. februara.

Veliko strahovanje, koje je zavladalo u Engleskoj od njemačkih podmornica, vidi se pored ostalog i otud, što „Daily News" već ozbiljno predlaže, da Engleska sagradi trgovačke podmornice, koje će po mišljenju toga lista biti srazmjerno sigurnije od njemačkih podmornica.

Posljedice neograničenog podmorskog rata.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Ženeva, 14. februara.

Podjednako je izostajanje brodova sa tovarom žita u francuska pristaništa primorala vladu na dalja ograničenja u potrošnji brašna. Izašlo je naredjenje, da se u pšenično brašno miješa ječam i kukuruz. — Bordeaux, Marselj, Angers, Limoges i mnogi drugi gradovi ostali su bez uglja. Vlada je hitno pozvana, da pomogne, jer bi se inače znalo dogoditi — kako je to već naglasio senator Dubierre — da bi i municijone fabrike morale obustaviti svoj rad.

Berlin, 14. februara.

„Novoje Vremja" javlja iz Londona, da od tri dana ovamo nije u engleska pristaništa stigao ni jedan jedini brod sa svježim povrćem, margarinom, maslacom (puterom), haringom i južnim plodovima.

Brod „Louisiana".

Kb. Bern, 14. februara.

Po jednoj vijesti iz Almeria, brod „Louisiana", kome je narodnost nepoznata, na putu iz Buenos Ayresa za Gjenovu je propao pri ulazu u pristanište.

Ruske pripreme protiv neograničenog podmorskog rata.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Berlin, 14. februara.

Sa ruske se granice javlja: Ruski admiralitet čini velike pripreme za suzbijanje njemačkih podmornica. Broj se pomorskih časnika povisio na 52 admirala, 476 kapetana i 21000 ostalih pomorskih časnika, a broj mornara na 65.000.

Držanje Španije.

Kb. Bern, 14. februara.

„Temps" javlja iz Madrida: Ministar je unutarnjih djela pozvao štampu, da se odrekne svakog zauzimanja stanovišta protiv zaraćenih država. Svaka se vijest ima prije saopštenja dati na uvid ministru unutarnjih djela. Ministar će ratne mornarice izdavati službena saopštenja o torpediranim brodovima, kako bi se izbjeglo bezrazložnim uznemirivanjima.

Odesu, slobodno pristanište.

Stari je već smjer, da Odesa, po obrascu Hamburga, bude slobodno pristanište, ali se u tome po ruskom načinu nije za posljednjih deset dogina otišlo dalje od proučavanja, razmišljanja, komisija i podkomisija. Razmatranja o tome nisu prestala ni za vrijeme rata; tako je o tome, prema „Odeskom Listoku", nedavno izjavio načelnik odeskog pristaništa W. W. Davidow slijedeće:

„Ne mogu postojati dva mnijenja, da je na Crnom moru Odesa najpogodnije mjesto za jedno slobodno pristanište. Mora se ozbiljno strahovati, da će se poslije rata pojaviti i drugi takmaci, koji će htjeti da u ne ruskom dijelu Crnog mora ustanove slobodno pristanište. Najveća opasnost takmičenja mogla bi nam doći od Konstance. Moramo se dakle potruditi, da još za vrijeme rata otpočnemo s gradjenjem slobodnog pristaništa u Odesi, ako ne želimo da nas u tome Konstanca ne pretekne.

O mjestu, na kome bi se podiglo slobodno pristanište razne se mišljenja nisu još složila. Neki su mišljenja, da bi se slobodno pristanište trebalo sagraditi u predgradju „Peressip"; drugi htjeli na obalskoj oblasti izmedju Langerona i sadanjeg pristaništa".

Engleska i kolonije.

Uvodjenje opšte službene dužnosti u britanskoj Indiji.

Kb. Rotterdam, 14. februara.

Po saopštenju „Nieuwe Rotterdamschen Courant" šaljе „Times" iz Bombaya: Prema ovdje obnarodovanom pozivu moraju se prijaviti svi britanski pripadnici od 16. do 50. godine starosti. „Times" na to primjećuje, da je to prvi korak za uvodjenje opšte vojničke dužnosti u britanskoj Indiji.

Sjednica engleskog gornjeg doma.

Kb. London, 14 februara.

U gornjem domu izrazio se lord Berford s pouzdanošću, da će poći za rukom, da se otkloni opasnost od podmornica. To je pokušaj, da se neutralci privolu, da ostanu u svojim lukama. Neutralci mogu da čine kako im se svidi, ali ako Njemačka misli, da će i engleski mornari ostati u lukama, onda se vara. On je mišljenja, da će njemačke podmornice za šest sedmica biti savladane. Kao zastupnik admiraliteta govorio je lord Lytton, obećavši, da će se svom energijom izvoditi od lorda Berforda predložene mjere. Engleska će postati morska policija za cio svijet, a Njemačka igra ulogu razbojnika. Postoji uvjerenje, da će u buduće ne samo engleske vojske na frontu moći biti snabdjevene živežnim namirnicama i municijom i da će se odgovarati dužnostima prema saveznicima, već da će se držati i izvjestan otvoren put za trgovinu neutralaca. I ako proglašeni rat pomoću podmornica još ni 14 dana ne traje, ipak su preduzete mjere postigle znatne uspjehe.

Rusija.

Sasonov odložio put za London.

Kb. Milan 14. februara.

„Corriere della Sera" javlja iz Londona: Sazonov će ostati u Rusiji do Uskrsa. Poslaničke poslove u Londonu će vršiti otpravnik poslova Nabokov. Sazonov će učestvovati u svima sjednicama državnog savjeta i u odboru za riješenje poljskog pitanja (Biće, da Sazonov odlaže svoj put zbog neograničenog podmorničkog rata. Op. Ur.).

Snabdjevanje Rusije municijom.

Kb. Milan, 14. februara.

„Corriere della Sera" javlja iz Londona: Konferisanjem izmedju engleskog direktora municije Laytona i generala Biclageva je osigurano trajno podmirenje potrebne municije za rusku vojsku. Vlastite izrade municije u Rusiji vrše se naročto u okrugu Moskve, gdje je jedna francuska tehnička komisija organizovala izradi ubojnih metaka.

Povećanje izdavanja papirnog novca u Rusiji.

„Züricher Post" prenaša iz „Ruskoje Slovo" članak poznatog nacijonalnog ekonoma profesora Bernatzkog, u kome on slijedeće navodi:

„Po računu ministra financije se može očekivati, da će se od 1. avgusta 1917. god. nalaziti u opticaju više od 12 milijardi rubalja papirnog novca, koji bi sa dosadanjom zalihom ziata (zaključno sa poznatim „zlatom u inostranstvu" u ukupnom iznosu od 3.6 milijardi, a koja bi dotle ostala ne okrnjena, bio dosta dovoljno zagarantovan. Od početka rata je opticaj papirnog novca ovako rastao (u milijunima rubalja):

	papir. novac	zlato u drž. banci u Rusiji
16. jula 1914.	1633	1603
1. januara 1915.	2946	1559
1. januara 1916.	5616	1614
1. decembra 1916.	8383	1473

Pod uticajem daljeg prekomjernog izdavanja papirnog novca vrijednost zlata će neprekidno opadati, a državna blagajnica neće dobiti potrebno pokriće vrijednosti iz novca, koji se u opticaju nalazi; sve veće poskupljivanje oduzima vladi potrebni joj oslonac, i svi njeni računi pokazali su se kao nepostojani. Ali ne trpi štetu samo država, nego i cjelokupna privreda. Bez pametnog, razumnog uredjenja narodne privrede, gdje društvo i država idu ruku pod ruku, nastupiće nezadržano padanje rublje. Bankrotira li država, propada sve. Osiguravajte sami sebe i svoju djecu, veli Bernadzki na završetku, od daljeg padanja rublje upisom na ratni zajam.

Amerika i Japan.

Američka naoružanja uperena protiv Japana.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 14. februara.

„Berner Tagblatt" piše: Prva žrtva militarisanja Amerike biće Japan. Amerika može sada, ne izazivajući sumnju kod Japana, postaviti svoju veliku vojsku, ali će time biti izgubljena sva nada Japanaca, da će ikada moći od Amerike oduzeti posjede, koje bi je zadovoljili. Kad bi se Japan već sada zaratio, mogao bi još i imati izgleda u uspjeh. Wilsonova akcija, koju sporazumne sile tako toplo pozdravljaju, ima u prvom redu ugnjetavajuće dejstvo na saveznika sporazumnih sila, jer se rasplinjuju svi smjerovi Japana, da se prema istoku poveća. Sa svim bi bilo pojmljivo, kad bi Japan smatrao, da je odluka Amerike naperena više protivu njega, nego li protivu Njemačke.

Austro-Ugarska.

Tri austro-ugarska pomorska letača zarobljena.

Kb. Beč, 14. februara.

Iz ratnog stana za štampu javljaju: Sa jednog izvidničkog letenja po južnom Jadranu, 10. o. mj. po podne, nisu se vratile naše tri pomorske letilice. Prema zapažanju letilica, koje su se vratile i bile u stanju da spasu jednog letača nestalih letilica, vjerovatno su zarobljena ostala tri letača, i to linijski poručnik Schivon, prvi mašinista, jednogodišnji dobrovoljac Seeger i podčasnik Metzner. O tome se u dopunu saopštava iz Lugano: 10. o. mj. pokušale su tri neprijateljske pomorske letilice jedan izvidnički let nad Valonom. Naše lovačke letilice, koje su se brzo uzdigle radi protivnapada, uspjele su pomoću odbranbenog topništva da obore letilice, da ih uzmu i letače zarobe. Istog su dana dvije talijanske letilice jadranske eskadrile, potpomognute lovačkim letilicama, gadjale utvrdjenja kod Cap Salvore. Svi naši aparati su se nepovrijedjeni vratili.

Sporazumne sile medju sobom.

Banketska darivanja.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Stockholm, 14. februara.

Bivši francuski ministarski predsjednik Doumergue je izjavio pri jednom banketu u Moskvi, da je ruski Carigrad jedan neophodan uslov za mir, Turska mora biti za sva vremena izgnana iz Evrope, Konstantinopel mora postati Carigrad.

Grčka i sporazumne sile.

Nevolja sa životnim namirnicama u Grčkoj.

Kb. Paris, 14. februara.

„Petit Parisien" javlja iz Atene: Cijene životnim namirnicama su se četvorostručile, stanovništvo trpi veliku oskudicu. Uslijed nestašice uglja prestao je rad industrije i trgovine. Velika količina žita je skrivena, i u prkos strogoj naredbi vlade nikako se ne iznosi radi prodaje. Dok se te količine ne prikupe u mjesta za prikupljivanje životnih namirnica, koje čuvaju sporazumne sile, neće se blokada ni ukinuti ni ublažiti. Dopisnik pariskog lista još primjećuje, da je iz pouzdanog izvora saznao, da je grčka vlada o tome izviještena.

Požar u grčkoj tvornici oružja.

Kb. Atena, 14. februara.

(Reuterova vijest). U pirejskoj je tvornici oružja izbio požar, koji se brzo raširio. Mornari su sa sporazumnih brodova pomagali grčkim požarnicima pri gašenju. Nastradalo je mnogo ljudi.

Borbe na zapadu.

Nov spisak engleskih gubitaka.

Kb. London, 14. februara.

Sad obnarodovani spisak gubitaka od 1. do 8. februara sadrži imena 295 časnika, 4660 ljudi i imena 260 mornara, koji su poginuli prilikom propasti pomoćne krstarce „Laurentic", kao i mnoge gubitke na prekomorskim bojištima.

Nova eksplozija u Engleskoj.

Kb. London, 14. februara.

Ministarstvo za municiju saopštava, da se u tvornici municije u Yorkshireu dogodila eksplozija. Broj žrtava još nije poznat. Drži se, da nije niko nastradao.

Najnovije brzojavne vijesti.

Odlazak torpednjače „D. 69".

Kb. Haag, 14. februara.

Zvanično javljaju: Povodom odlaska njemačke torpednjače „D. 69" saopštavaju ministar spoljnih poslova i mornarice slijedeće: Prema članu V., odsjek II., izjave o neutralnosti mogu ratni brodovi zaraćenih ulaziti u holandsku pravnu oblast, ako bi brod zbog kakve pretrpljene štete na to bio primoran. Tu oblast brodovi moraju napustiti, čim je nestalo uzroka zbog koga su u nju ušle. Prema članu V., koji je ravnoglasan sa članom XVII./13. haaške konferencije, brodovi se mogu samo toliko od dobijene štete popraviti, koliko je to neophodno potrebno radi produženja njihove dalje plovidbe, ali ne smiju ni na koji način povećati svoju borbenu snagu. Saobrazno tim opredjelenjima holandska je vlada utvrdila, koje i kakve su se opravke imale preduzeti i u kom su se vremenu one morale izvršiti.

Nestašica artije u Engleskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Kopenhagen, 14. februara.

„Times" saopštava, da će uslijed nestašice artije i ograničenja dovoza artije listovi u buduće izlaziti ili u manjem obliku ili će morati prodaju ograničiti. Sam list će prodaju ograničiti te preporučuje da se brojevi rasturaju iz ruke u ruku. Jednovremeno se saopštava, da će se i cijene povisiti.

Iz Hrvatske i Bosne.

Zima u hrvatskom Primorju.

U hrvatskom Primorju duva žestoka bura. Studen je neobično oštra, nu opet nije takva kao u Gorskom kotaru, koji je pokriven debelim snijegom od više metara. Vlakovi dolaze na riječku stanicu s velikim zakašnjenjem. Kako u Primorju gdje su zime blage nema u stanovima peći, to je sadašnja studen za stanovništvo vrlo neprilična. Nekoji se pomažu tako, što u sobama postave male otvorene peći za ugljen. Nu od tih peći već su se dogodile tri nesreće i to uslijed zagušljivih plinova. — Neki je stari prosjak nadjen pod jednom strehom smrznut.

Zemljotres na Rijeci.

8. o. mj. stanovništvo se grada Rijeke i Sušaka uznemirilo, jer se oko 2 sata i 35 časaka prije podne osjetio dosta jak udar zemljotresa. Udarac je bio tako snažan, da su na nekojim kućama popucali zidovi.

Grad i okolica.

Administrativni rad opštine grada Beograda u prošlom mjesecu.

Administrativni rad opštine grada Beograda predstavlja cio sadanji društveni život, jer kroz ustanovu opštine grada Beograda prolazi svaki pravni posao, svaki zakonski poredak, svaki pravni akt medju gradjanima, u društvu, u gradu. Iz ovog rada vidi se jasno, kako se slika društvenog života u varoši kreće, te je interesantno, šta je sve i u prošlom mjesecu prošlo preko ruku opštine grada Beograda.

U toku prošlog mjeseca svršeno je samo u administrativnom odjelenju opštine grada Beograda svega 585 raznih predmeta, pravne, ekonomske i druge sadržine od kojih dolazi na:

razna uvjerenja	214
uvjerenja za putnice	132
uvjerenja za seobu	125
uvjerenja za koncesije	114
Svega	585

Najviše je prema tome izdato, osim raznih uvjerenja, uvjerenja za putnice, pa za seobu, a najmanje za koncesije.

Od broja izdatih uvjerenja za koncesije za radnje, dolazi s obzirom na raznovrsnost radnje na: agentursko-trgovačke 3, bakalske 4, berberske 3, babičluk 3, bravarske 2, bonbondžiske 1, bozadžiske 3, vinarske 1, drvarske 1, prodavnice životnih namirnica 2, kolonijalne 4, krojačke 4, kafanske 12, knjižarske 3, kujne 1, kobasičarske 1, prodavnice dopisnih karata 2, sakadžiske 2, manufakturne 3, mesarsko-kobasičarske 3, molerske 1, prodavnice mliječnih proizvoda 1, nirnberške 1, obućarske 6, oštračke 1, starinarske 3, pekarske 1, pogrebno preduzeće 1, prodaje pića 3, predaja proje i kolača 7, pletenje stolica, piljarnica 9, stolarske 1, sitničarske 5, strugarske 1, uvožničke 2, farbarske 1, hljebarske 1, čišćenje obuća 2, ćevabdži-

ske 3, prodaje šećerlema 2, škembarske 1, špediterske 1 i radionica šešira 1 koncesija.

Kroz djelovodni zapisnik prošlo je prošlog mjeseca zaključno 2278 predmeta (od No. 1 do No. 2278). Od ukupnog broja zavedenih predmeta na upravno (administrativno) odjelenje dolazi, prema gore izloženom 453 predmeta, a na sva ostala odjelenja 1852 predmeta.

Ovdje nije uračunat broj izdatih uvjerenja za putnice, koji se izdaju u upravnom odjelenju, a o kojima se vodi zaseban djelovodni zapisnik i registar.

Naplaćeno je u ovom mjesecu ukupno na ime opštinskih pristojbi 1313,13 kruna, a na ime državnih pristojbi 900 kruna.

Od 23. prošlog mjeseca počelo je prema taksenoj tarifi broj 2 izmijenjene pristojbene tarife naplata državne takse u 2 krune na ime svih uvjerenja, koje izdaje opština grada Beograda. Prodaju taksenih maraka vrši sama opština grada Beograda.

U ovom mjesecu, a za mjesec februar izdato je 1198 uputnica za 686 litara mlijeka od kojih su stalne uputnice za 752, a privremene uputnice 446. Od ove količine izdatoga mlijeka pada na prvu prodavnicu mlijeka 105 litara, na drugu prodavnicu 84½ litara, na treću prodavnicu 100½ litara, na četvrtu prodavnicu 98½ litara, na petu prodavnicu 42½ litara, na šestu prodavnicu 131 litar, na sedmu prodavnicu 18½ litara, i na osmu prodavnicu 105 litara mlijeka.

U isto vrijeme izdato je 1277 uputnica za bijelo brašno od kojih su stalne 667 a jednomjesečnih 610.

Novi gradjanski zemaljski povjerenik pri vojnoj glavnoj guberniji u Srbiji, odjelni predstojnik pl. Kussevich.

Novi je gradjanski povjerenik, odjelni predstojnik pl. Kussevich rodjen 1854. god. u Budimpešti. Srednje je škole svršio u Budimpešti i Požunu; tehničke studije svršio je na tehničkoj školi u Parisu i narodnoj politehnici u Zürichu. Poslije toga se praktično usavršavao kod željezničkih radova u Švajcarskoj i Njemačkoj 1876. i 1877. god. Prešavši na službovanje u trgovačkom i prometnom ministarstvu, dodijeljen je 1889. ugarskim državnim željeznicama. U tom je svojstvu bio najzad saobraćajni upravnik u Steinamanger-Szombathelyu. U službi je ugarskih državnih željeznica bio do 1912. god., koje je godine postavljen za odjelnog predstojnika bosansko-hercegovačke zemaljske vlade u Sarajevu, gdje je zauzimao mjesto upravnika gradjevinskog odjelenja. Za svoje je velike zasluge kod velikih vojničkih transporta povodom skadarske krize u 1913. god. odlikovan ordenom željezne krune II. reda, a početkom mu je ove godine podaren i komanderski krst Leopoldovog ordena sa ratnom dekoracijom.

Novi će gradjansko zemaljski povjerenik stići ovih dana u Beograd i primiti dužnost.

Vojno-ljekarsko veče.

U subotu 17. o. m. u 5.45 sati u veče biće, pod predsjedništvom nadliječnika dr. Böhma u c. i k. pričuvnoj bolnici „Brčko", sedma sjednica. Program: viši liječnik dr. R. Lehner: o sudsko-kemijskom istraživanju. Nadliječnik dr. H. Raubiček: o Chininpropylaxi.

Kretanje stanovništva.

Izvještaj prijavnog odjeljenja od 13. februara: Prijavljeno 57, odjavljeno 22, selidaba 22; u hotelima prijavljeno 127, odjavljeno 139, ostalo po hotelima 169.

Narodna privreda.

Racijonalna obrada zemlje i s njom vezani moderni mašini.

(Svršetak).

Za vrijeme mog bavljenja u Srbiji palo mi je u oči, da je gotovo polovina zemlje, koju sam proputovao pod vodom. Ova se zemlja može obraditi samo u slučaju ako obori velika suša, koja vodu upije ili je ispari. Inače ne. Ispitujući uzroke ovome došao sam do zaključka, da pojedincima ovu štetu nanose neregulisane rijeke. U ovome vidim nebrižljivost države prema zemljoradničkom staležu. Koliko bi država više producirala, kad bi se ovo snažno i muljem nadjubreno zemljište, koje je za privredu izgubljeno, obradila i učinilo upotrebljivim! Zar ovo nije lakoumna bezbrižnost i ravnodušnost?

Kako ćemo posljedice ovakvog nemara ukloniti i stanje poboljšati?

U prvom redu mora se država odnosne dotične vlasti pobrinuti, da rijeke dobiju pravo korito i da se regulisanjem obezbijedi slobodno otičanje vode. Mali posjednici mogu se udružiti i jednom stručnom inžinjeru povjeriti, da oblast koja plavi prosjecanjem kanala spase i dovede u upotrijebljivo stanje.

Ako pri ovome budemo onako uradili, kao što ste sad učinili s putovima, koštaće vas vrlo malo pošto se cijevi za kanalizaciju mogu jevtino kupiti, a i inžinjerski troškovi ne bi teško padali pošto se snose zajednički.

S obzirom na to što mnogo zemlje leži neproduktivno, bezuslovno je potrebno izvršenje ovih radova.

Koliko ste Srbi još zaostali u poljoprivredi, najbolje svjedoči nemanje zemljoradničkih mašina i saobraćajnih sredstava — što nije moralo biti, osim toga već napomenuto neznanje, ravnodušnost i nemarnost prema svakoj kulturi. Vaši su plugovi i danas drveni. Jedan sam takav plug vidio u Aleksandrovcu i ne čudim se što je rad sa njim tako rdjav. Izgleda, da je ovakov plug rukotvorina samog domaćina, jer cje- [illegible] pluga kao i pojedini dijelovi bivaju prosti i nesavršeni.

Crtak je bio potpuno uspravan; raonik ne stojaše u postepenom nagibu nego ležaše skoro vodoravno; plug strašno dugačak, glomazan i težak; jaram toliko širok, da dva jedno pored drugo zapregnuta vola stajahu u razdaljini 1 do 1½ m. U cjelini plug bijaše tako zdepast i nevješto napravljen, da je njega samog bilo teško vući, a kamo li njim orati.

Pri oranju ovim plugom učestvovalo je 4 čovjeka. Jedan je vodio govedu, drugi je tjerao, treći je sjedeo na plugu, da bi on bar kojekako prodirao u zemlju a četvrti držao za ručice pluga, da plug ne bi pao. Ovim je izvanredno veliki teret jadne govede još više otežan. Pitam sad, kakva je razlika ovdje između čovjeka i životinje? Zar se nije čovječiji razum malo uzdigao nad životinjskim?

Plug gvozdenjak ili sindžirlija trajniji je i opravniji, ore dublje ili pliće, hvata uže ili šire. Njegova daska prevrće tako zemlju, da ono što je bilo dolje mora doći gore. Osim toga mogu mu se u nuždi dodati naročiti dijelovi, pomoću kojih se i drugi poslovi mogu vršiti, kao ogrtanje krumpira, prašenje i t. d. Temeljni se poslovi mogu vršiti samo savršenim i modernim spravama.

Vašu zaostalost dokazuje još oskudica mašina za sijanje, drljača za njive i drljača za livade, bez kojih se racionalni rad u polju ne može zamisliti. Sprave, koje ne imate zbog kažnjivog nemara, mogli biste udruživanjem nabaviti jevtino i lako. Kako je danas položaj zemljoradnika povoljan, ne mogu se primiti kao opravdanje nikakva izvinjavanja i izgovori.

Moram pomenuti još pojedina društva, koja se sjajno razvijaju, blagostanje pojedinaca i naroda unapredjuje, i uzdižu ekonomski položaj cijele zemlje.

Takva su društva: „Društvo zemljoradnika", „Kreditno društvo", "Društvo za potrošnju", „Društvo za osiguranje stoke" i t. d.

Ova društva potrebna su za to, što je fizička i duhovna snaga pojedinaca nedovoljna za postignuće većih ciljeva te je potrebno udruživanje. S druge strane ova društva ograničavaju pojedine naše samožive i zelenaške bližnje.

„Društvo zemljoradnika" isključivo se zanima zemljoradničkim poslovima. Ona čini, da lakše i jevtinije dobiju [illegible] zemljoradničke artikle, nabavlja takve artikle iz inostranstva, umanjuje podvozne troškove, garantuje za besprimjerni kvalitet materijala i naručenih artikala, izvještava zemljoradnike o stvarima, koje su njima nepoznate, snabdijeva zemljoradnike uz umjerenu cijenu modernim mašinama, [illegible] za racijonalnu i modernu zemljoradnju neophodno potrebne. Ovo je društvo zemljoradnička crkva, koju treba što češće pohoditi, koja nam donosi duševni mir i zadovoljstvo, koja nas bogati znanjem, unapredjuje naše blagostanje i osposobljava za dalji rad.

I kreditna društva poboljšavaju i uvećavaju materijalno blagostanje naroda, dajući mogućnost sirotinji, da se u nuždi ne obraća zelenašima, koji bez srca iskorišćuju nezgodu sirotinje, tražeći visok interes ili druge teške naknade, i kad siroti dužnik na vrijeme ne može platiti, oni s radošću vrebaju priliku, da mu prodadu kućicu, zemlju i stoku, da time sebe obogate, a sirotinju bace u propast.

Cilj je ovih društava da sirotinji pozajmljuju novac po niskoj stopi interesa i da od seljaka, koji hoće da štede, primaju novac na štednju sa umjerenim interesom. Osim toga oni daju obavještenje o papirima od vrijednosti i o ostalim stvarima, koji su s njima u vezi.

Društva za potrošnju unapredjuju još više nego gore pomenute [illegible] ve materijalno blagostanje naroda, navaljujući životne namirnice na veliko i iste u zdravom stanju uz malu zaradu ustupajući stanovništvu. Učesnici ovog drušva uživaju 5% interesa, a na kraju godine dobijaju 3% provizije ne u gotovom novcu već u robi, koju po svojoj volji mogu izabrati. Osim toga ovakvo društvo, prodajući samo za gotov novac, odvraća narod od lakomislenog zaduživanja.

Najnovije je „Društvo za osiguranje stoke", koje je dokazalo već veliku korisnost, a osnovano je u svim većim kulturnim državama.

Njihova je glavna korist u naknadi štete, koju izazivaju česte bolesti životinja. Ako npr. neki siromašan čovjek ima samo jednu kravu, koja zbog kakvog nesrećnog slučaja ili bolesti osakati ili ugine, onda on ne može kupiti drugu, te materijalno propada. Društvo za osiguranje stoke ima zadatak, da malom novčanom naknadom to spriječi.

Osiguranje stoke vrši se na taj način što 1 ili 2 člana toga društva procijene stoku dotičnog lica i zatim u glavnu knjigu zapišu, kakva je stoka, koliko je stara i koliko je procijenjena. Osim toga u ovu se knjigu bilježi i cijena, koju vlasnik označi. Sredina između obiju cijena uzima se za pravu cijenu. Kad se ovo svrši sopstvenik plaća ulog od 2—3% godišnje. Šta dobija on u naknadu za ovo? Ako stoka oboli i on to na vrijeme dostavi, neće plaćati ništa marvenom ljekaru za pregled, dobiće besplatne ljekove. Ako pak životinja, pored sve njege sopstvenika, lipše, dobija odmah u gotovom ¾ utvrdjene cijene. Ako se životinja u nuždi zakolje sopstvenik opet dobija ¾ cijene, ali sav dobitak od zaklane životinje pripada društvu.

Ranije se mogla osigurati samo goveda, a danas se primaju za osiguranje još konji i svinje, ali samo uz veću proviziju, pošto je i rizik veći.

Ove su ustanove od osobite koristi po sirotinju, jer one služe njihovim interesima i štite investirani kapital od sviju opasnosti. Ovo što sam kazao o zemljoradničkim društvima služiće kao kratka orijentacija. Veće objašnjenje daću svakome, koji mi takvo objašnjenje u mojim slobodnim časovima zatraži.

Najzad ne mogu, a da ne prokritikujem neke rdjave običaje, koje sam ovdje opazio, u pogledu reda, čistote i štednje. Ovo u toliko prije, što sopstvene mane niko sam ne otkriva, samo ako one mogu korisno poslužiti onima, koji su svjesno ili nesvjesno takvim manama opterećeni. Oni se moraju boljem poučiti.

U pogledu vrijednoće primjetio sam, da muškarci u Srbiji ne vole mnogo rad. Mnogi za rad sposobni muškarci zanimaju se trgovinom, ma da za trgovinu nemaju duhovnih sposobnosti niti rutine i poznavanje posla. S toga su oni za solidnu trgovinu štetni, pošto oskudicu trgovačkih sposobnosti naknadjuju zelenaštvom.

Osim toga veći dio muškaraca ljenstvuje u mjesto da svoju vrijednoću udvostruči i na taj način ratom izazvanu štetu popuni i naknadi. Dok pak muškarci ljenstvuju, žene rade njihove poslove, njeguju i hrane domaće životinje, oru i kopaju, dotle ljudi provode vrijeme u meani, saranjujući svoje zdravlje, zaglupljuju od jake kafe i rakije. Ovo ga čini divljačkim i ubija mu interes za kulturu.

Seljak nije rodjen za meanu i za trgovinu, nego za ašov i plug. I poslovica veli: „Zlo je kad obućar počne mijesiti kolače, a kolačar praviti obuću."

Kod ženskog pola primjetio sam naprotiv veliku okretnost i vrijednoću. Pored kućevnih radova žene prave odijelo za članove porodice, pletu čarape i predu. Što pak one moraju raditi teške poslove, to svjedoči o kulturnoj zaostalosti srpskog naroda pošto su ljudi smizili ženske do ropstva i prema njima se ponašaju kao prema robinjama.

Žena je pozvana, da održava kućevni red i čistoću i da vaspitava djecu, a ne da radi ropske poslove, koji njenu snagu prelaze, škode njenom ženskom izgledu, narušavaju njeno zdravlje. Sve je ovo od velikog uticaja na njen porod.

Što se reda i čistote u kući tiče stanje je uopšte nezadovoljavajuće. Za čistoću ulica, dvorišta i ostalih mjesta takodje se malo brinulo.

U pogledu štednje moglo bi se mnogo poželjeti. Uzrok je tome što je dragi Bog raznim dobrima obilno obdario ovaj narod, te može živjeti raspikućski.

U jednoj sam kući npr. vidio čilime, koji su bili potpuno upotrebljivi, da leže kao krpe po patosu, ma da su vrlo dobro plaćeni, jer su od štofa. U drugoj sam kući vidio otprilike deset kola tikava, koje nijesu spremljene pod krov već rasturene stoje po dvorištu, te ih stoka po svojoj volji zagriza i jede. A i zašto da ne bi, kad ih je Bog tako obilno dao? Kad bi se pak tikve u kakav zatvor složile i racijonalnije upotrijebljavale trajale bi duže.

Veći dio domaćih životinja nema propisne štale. One švrljaju noću po dvorištu. Živina sljedujući divljem instiktu noćiva po drveću. Ovome je uzrok lijenost, ravnodušnost i raspikućsko gazdovanje. Zbog ovoga životinje se noću kradu i zbog hladnoće troše mnogo masti, da bi održale toplotu tijela. Spavajući na polju kokoške ne nose toliko jaja. Kad bi se one držale u štali ranije bi pronijele. Kako su pak jaja zimi skuplja, to bi zemljoradnik imao duplu korist.

Vaspitanje djece ne vrši se kao što treba. Djeca su divljačna, bez srca, nepobožna. Nedostaje im svaka svijest o strahopoštovanju. Od takve djece postaju loši gradjani.

Nabrojane mane i nedostaci sprječavaju racijonalnu obradu zemlje i napredak blagostanja, zbog čega njihovo istrebljenje najtoplije preporučujem. Želju za redom, vrijednoćom i znanjem morate ojačati, da bi ste znanjem i materijalnim blagostanjem osnažili naciju, kojoj pripadate, i na taj način izdigli na stupanj istinski kulturnog naroda.

Ugušite u vašim srcima sve ono, što je prouzrokovalo vašu propast. Oplemenite vaša srca ljubavlju prema bližnjem, ulijte vašoj djeci lijepa i plemenita osjećanja, koja će oplemeniti srce, čovjeka, narod i povesti je sigurnom blagostanju.

Sve to može još da bude, još nije dockan!

—

Novi novac s likom cara i kralja Karla.

Početkom će se mjeseca marta staviti u promet novi novac sa slikom cara i kralja Karla. Srebrni će novac biti dvo- i jedno krunaši sa poprsjem Njeg. Veličanstva, a uz to će se kovati i nova vrst novaca t. zv. pol-krunaši (50 helera) iz srebra, takodjer sa slikom cara i kralja. Osim toga doći će u promet, u nešto manjoj količini, novi zlatni novac po 10, 20 i 100 kruna.

—

Učešće Čeha u ratnim zajmovima.

8 milijardi kruna!

Kako javljaju češki listovi, utvrđeno je, da su Česi u dosadašnjih pet austrijskih ratnih zajmova učestvovali sa čitavih osam milijardi kruna.

Zvanične objave.

S. Br. 2362.

OBJAVA.

Kalamnenje boginja u Beogradu.

Na osnovu naredbe c. i k. vojne glavne gubernije u Srbiji, odjel. 4, br. 4467, tačka 5. od 26. juna 1916. naredjuje se: Sva djeca, koja protivu boginja nisu još kalamnjena, dalje ona djeca, kojima se kalamnjenje u prošloj 1916. god. nije primilo, i sva ona lica, koja ne mogu uvjerenjem utvrditi da su kalamnjena, moraju se podvrgnuti kalamnjenju. Kalamnjenje će se vršiti besplatno u vremenu od 1. do zaključno 31. marta u gradskoj ambulanti u Beogradu, Kralj Milanova ulica br. 61, svakog dana izmedju 9 i 12 sati prije podne. Lica, koja bi se poslije 1. aprila zatekla bez uvjerenja o kalamnjenju boginja, kazniće se policijski novčanom kaznom do 300 kruna, ili zatvorom do 30 dana.

C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, kao okružno zapovjedništvo.

—

OBJAVA.

Objavljuje se, da se sve rekvirirane količine komine ovim oglašavanjem za slobodne i da se ostavljaju vlasnicima za pečenje rakije.

Ko bi htio peći rakiju, valja radi toga da podnese nadležnoj c. i k. financijskoj straži prijavu u dva primjerka. U prijavu treba staviti:

1. Količinu komine, odredjene za pečenje i količinu iščekivane rakije odatle i njezinu jačinu.

2. Da li će vlasnik zadržati od rakije, što je misli dobiti, godišnji iznos od 50 litara radi svoje upotrebe ili će ustupiti cijelu količinu uz naknadu od 2 K 20 h od hektolitar-grada vojnoj vlasti.

C. i k. financijska straža odrediće dane, kada će se izvršiti pečenje rakije. Po završenom pečenju vlasnik će odmah prijaviti toj straži dobivenu količinu rakije.

Vlasnik je ovlašćen, da može zadržati 10 litara od dobivene rakije bez trošarine.

Količina, odredjena za svoju potrebu, podvrgava se trošarini i otuda se ima položiti u roku od osam dana 65 helera od litra rakije ispod 25° i 1 K 30 h za onu preko 25° jačine na kasi Upravnog odjeljenja c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, u protivnom konfiskovaće se sva količina.

Oni što imaju pravo krčmenja rakije i koji bi je sami željili peći, dužni su učiniti korak zbog izuzetnog odobrenja za zadržavanje veće količine rakije kod upravnog odjelenja c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, koje će donijeti odluku o tome i izvršiti naplatu trošarine (c. i k. žetvena centrala, naredba Br. 882/1916.: 2 K 60 h od hektolitar-grada).

Ko protivno postupi prema propisima ove objave, kazniće se u smislu objave c. i k. žetvene centrale, Br. 822 O. A.

Beograd, 26. januara 1917

C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda kao okružno zapovjedništvo.

Razne vijesti.

—

Dosjetljiv ljekar.

Bio neki bogat seljak, silom-bolesnik. Novaca imao k'o „blata", pa mu nije bilo stalo do onih nekoliko kruna, što je morao da daje za ljekarske posjete. Šta više, on je svaki put pokazivao „gospodinu doktoru" svoje blagostanje i drugim načinom. Za svake posjete bila tu prava gozba... Nu došao je rat. Seljak se bogataš doduše još nije izliječio, uvijek ga još nešto boljelo, ili u rtenjači, ili bud šta... Ljekar, starina neki, koji se prije uvijek ljutio na tog silom-bolesnika, sada je u ratno vrijeme vrlo rado posjećivao toga seljaka. Nije to bilo možda zbog povišene ljekarske tarife, nego zbog one lijepe gozbe... No i ta je jednoga dana izostala.

— Nema više, znate rat je...

Ljekar se malo namrgodio, no prigovorio nije.

Jednoga dana opet pozove seljak ljekara. Ljekar dodje i nadje seljaka u postelji.

— Boli me noga... gospodine doktore... reumatizam... jao ... ubiće me...

Ljekar pogleda i namršti čelo.

— Šta je, za Boga, je li opasno?

— Boga mi, opasno... Imate li slanine?

— Ima, ima, kako ne bi bilo... odvrati seljak i naredi svojoj ženi, da donese što više može.

Žena posluša i donese onako divno parče.

— Je li dosta? upita uplašena žena.

— Privremeno dostaje, reče ljekar, smotavši slaninu u svoj — džep. A sada donesite malo vode i stavite svom mužu oblog... Ja ću medjutim sutra opet doći pregledati...

Posljednje brzojavne vijesti.

Potopljeni brodovi.

Kb. Rotterdam, 14. februara.

Potopljeni su dalje: talijanski parni brod „Eridania" (3172 tone), te engleski parni brodovi „Shakespeare" i „Irland".

Kb. Lugano, 14. februara.

Potopljeni su: talijanski parni brod „Avanti" (1777 tone), parni brod „Chianda" (3980 tona), kao i talijanski jedrenjak „Torride" (1250 tona).

Kb. London 14. februara.

Reuterov ured javlja: Engleski su parni brodovi „Foreland" i „Brissens" potopljeni.

Kb. Kopenhagen, 14. februara.

Ritzanov ured javlja: Norveški je parni brod „Bellax", koji se nalazio na putu iz Frederickstadta za Francusku sa tovarom gradjevnog drva, potopljen u sjevernom moru od jedne njemačke podmornice. Ne zna se za sudbinu kapetana i 7 ljudi posade.

Napad njemačke podmornice na francusku obalu.

Kb. Paris, 14. februara.

Ministarstvo ratne mornarice saopštuje: 12. februara u 5 sati poslije podne ispalila je jedna neprijateljska podmornica 6 topovskih hitaca na obalu u blizini ušća Adovera. Obalne su baterije na podmornicu otvorile vatru, iza čega je podmornica, pogodjena odmah prvim hicem, brzo uronila. Pet je lica pogodjeno, medju kojima 2 teško ranjena. Stvarna je šteta neznatna.

Talijanski vazdušni napad na Pulj.

Kb. Rim, 14. februara.

„Agencija Stefani" javlja: 11. februara napala je jedna skupina naših pomorskih letilica utvrdjeno mjesto Pulj. Letilice su s vidnim uspjehom izbacile eksplozivne i zapaljive bombe na arsenal i brodove. Sve su se naše letilice povratile. 12. feruaba u 5 sati u jutro napala je jedna skupina neprijateljskih letilica na Brindisi i bacila na to mjesto nekoliko bombi, koje su pogodile jednu privatnu kucu i sanitetski voz br. 45. Tri su gradjanska lica i 6 vojnika 1. turinske sanitetske čete ranjena, medju njima 2 teško.

Ovoj se vijesti sa mjerodavne strane primjećuje:

U stvari su 11. februara napale tri neprijateljske letilice Pulj, no u more i na obalu izbacene bombe nijesu nanijele nikakve štete, ni nikakvih gubitaka. Odnosno našega napada na Brindisi upućuje se na službeno izvješće c. i k. zapovjedništva ratne mornarice, koje je o tom napadu izdano.

Nagrade za potapljanje podmornica.

Kb. Paris, 14. februara.

Poslanik je Andre Lefevre u komori podnio zakonski predlog, kojim se vlada poziva, da učini potrebne mjere, kako bi posada svakog savezničkog ili neutralnog broda, koji bi potopio jednu neprijateljsku podmornicu, bila nagradjena sa pola milijuna franaka.

Nestašica uglja u Norveškoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Berlin, 14. februara.

Iz Kristijanije javljaju: Nestašica je uglja tolika, da je osudjena na nerad gotovo cijela ribarska flota Norveške. U samoj se Kristijaniji dnevno pogoršava nestašica uglja. Ljudi počinju, da ruše stare drvene kuće u gradu, kako bi dobili materijal za loženje.

Nepoznata epidemija u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Kopenhagen, 14. februara.

Posljednje ruske novine, koje su stigle u Kopenhagen, donose opširne vijesti o nepoznatoj zaraznoj bolesti, koja se — kako smo već javili — prije kratkog vremena pojavila u Rostovu na Donu. U prkos toga, što je cenzura oklijaštrila mnoge vijesti, razabire se, da je ova epidemija zavladala već i cijelom jekaterinoslavskom gubernijom, gdje od nje umire nebrojeno mnogo ljudi. Ljekari su spram te nepoznate bolesti posve nemoćni. Bolesnici umiru pod znakovima, koji se opažaju kod kuge. Na čitavom se tijelu pojavljuju gnojni otoci.

Bečki tramvajski promet nije obustavljen.

Kb. Beč, 14. februara.

Prema zaključku konferencije stranačkih predstavnika bečkog gradskog vijeća, ne će se obustavljati promet bečkog električnog tramvaja. Djelomično će se promet ograničiti samo od 12 sati u podne do 5 sati poslije podne. (Prema tome treba ispraviti našu vijest pod naslovom „Zima" u malom podlistku. Op. Ur.)

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Pročitala sam oglas, u kome me izvještavate o mom mužu Stevi Djordjeviću i sinovima. Ostajući Vam vječito blagodarna slobodna sam najučtivije Vas zamoliti, da mu dostavite ovaj oglas: Dragi Stevo! Sa svom djecom zdravo sam ovdje kod Jovanke u kući. Dobili smo Slavkovu sliku, i mnogo se obradovali. Poslednje dvije sume novca primila sam. Potporu ne primam, te nam ti, koliko ti bude moguće s vremena na vrijeme šalji. Bog nam je podario zdravlje, te se za nas ne brini, samo ti zdravlje čuvaj i pazi mi na djecu: Slavka i Žika. Kako si sa zdravljem sad poslije tifusa, kako je Žiko? Javljaite nam se često, javi i to, da li dobijaš Zorine karte koje ti piše često. Tebe, Žiku i Slavka vole i ljube svi. Angelina St. Djordjević, Požega. 28571—8

Kosti Krstiću, 99. Rout de Chene, Ženeva. Dostavite Krsti Miletiću, da su mu djevojčice kod mene zdrave i žive i u novčanoj oskudici. Stanka Petrović, Požega. 28572-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, — Case 3545. M. B. Molim vas, izvjestite Nikolu Dimitrijevića, predsjednika Mehansko-Kafanske Zadruge iz Beograda, neka naredi kome treba u Beogradu, da mi se isplati dosadašnji interes, koji mi pripada kao udovičko uživanje po testamentu moga pok. muža Arse Atanackovića, jer mi je novac za život veoma potreban. S poštovanjem. Lenka Atanackovićka, udova. — Pop Lukina ulica 24. 28574-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva, 3545. M. B. Za Veljka N. Dimitrijevića, pješadijskog majora XI. puka. — Mili Veljo! Bogu se molim, da si mi zdrav, i mi smo ti svi zdravi, majka, Dragi, Olgica i tvoja Fina, puna brige, novac samo jedan put dobih 250 leva, zet Vladu pozdravi mnogo, svi su njegovi zdravi i sve je sačuvano, ona je u svojoj kući, a ja u svojoj. Pozdrav, Fina Dimitrijević. — Niš. — 28575-8

Milovanu Lazareviću, Hotel Kontinental, Ženeva. Ljubisav Vasić iz Trbušnice, molio vas je, da ga izvjestite preko „Beogradskih Novina", a vi ga niste izvjestili i on se čudi zašto. Molim učtivo, da mene izvjestite, jesu li živi i zdravi Spasoje Djordjević, Milovan Ranković, Vojislav i Voja Teodosijevići, Svetozar Simić, Ljubivoje, Milan, Mihailo i Života Kandići, svi iz Trbušnice; Milorad Radovana Milenkovića, dunavska bolnička četa i Dobrosav Milovana Milenkovića, posliednji regrut VII. puka, okružne komande, oba iz Venčana. Blagodari na ranijem izvještaju i pozdravlja, Miloje Savić iz Venčana. — 28576-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim izvjestite moga muža Sofronija Simića, obveznika niških rezervnih trupa, da sam izvještaj o njemu dobila, da smo zdravi i da se nalazimo u svojoj kući u Beogradu. Neka me češće izvještava o sebi. Zorka Simić, Budimska ulica 30. Beograd. 28378-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Učtivo molim za izvještaj, da li je živ, a ako nije, gdje je umro i kad ili zarobljen Mihajlo Jeremić, zemljoradnik iz Ježevice, sreza trnavskog, okruga čačanskog, obveznik komordžija pokretne artiljerijske radionice, šumadijske divizije, I. poziva, čiji je komandir Mihajlo Mićić, artiljerijski major. Blagodaran vam. Milenko Novaković, stolar, Beograd, Gimnazijska ulica 41. 28582-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Učtivo molim, saopštite ovaj oglas mome mužu Dragiću Jovanoviću, mesaru iz Čačka, a obvezniku posliednje odbrane, i sinu mi Milanu Jovanoviću, mesaru, regrutu 1896. godine, bolničaru, posljednje vrijeme u Kragujevcu, da smo živi i zdravi i da njihove karte i oglase redovno primamo. Za nas neka ne brine, mi smo dobro. S pozdravom. Darinka, Radomir s Katarinom Jovanović, Čačak. 28583-8

Koči Ljotiću, Ženeva, Bernestr. 1. — Molim te Kočo, saznaj pa me izvjesti o mojoj sestri Stojanki Cvetković, učiteljici ženskog rada, ranije u Bitolju i za njenu majku Milicu, a takodjer i za Arandjela Zdravkovića, baštovana iz Kruševca, obveznika IV. artiljerijskog puka Tanaska Rajića. Njihovi su svi živi i zdravi. Zahvalan ti, Zdravko Cvetković, trgovac. Kruševac. 28584-8

Koči Ljotiću, Ženeva, Bernestr. 1. — Dragi Kočo! Budi tako dobar, te me što prije izvjesti za moga bratanca Petra B. Ristića, regruta posljednjih regruta, ranije u Mitrovici, po saznanju, daćeš mu novaca po potrebi, a mene izvjesti, te da položim Proki. U isto vrijeme izvjestite me o Peri Jankoviću, Ilji Djurkoviću, Čedi Milenkoviću i Stevanu Klincu. Zahvalan ti Ljuba Ristić, Kruševac. 28585-8

Gospodinu Arsi Iliću, Ženeva. Dragi kume! Molim vas lijepo, dostavite Iliji slijedeće: Mili naš tatice! Tvoje tri karte tvojom rukom napisane, primili smo, našu preveliku radost neumemo ti opisati. Mi smo svi hvala Bogu zdravi, za nas se ne brini, već nam novac odmah pošalji, što bržim putem, jer smo ostali bez para, i to 350 kruna mjesečno, posljednju sumu primili smo prije dva mjeseca, šta je sa Acinom potporom, pošaljite mu odmah u većoj sumi, jer je u oskudici sa porodicom. Sava i Mika idu u školu. Najtoplije pozdravljamo tebe i kuma, a tebe grlimo i ljubimo, tvoja Zlata Ilić sa djecom, Kraljevo. Bizmarkstr. 10. 28587-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Učtivo molim, dostavite Živojinu Vasoviću, učitelju iz Adrana, sreza žičkog, okruga čačanskog, a komesaru XIX. pješadijskog puka, I. poziva, i Hristiforu Vasoviću, učitelju iz Vrdila, sreza i okruga istog, a pješadijskom kapetanu I. klase, mitraljesko odjeljenje, kao i Hranisavu Vasoviću, iz sela Otroka, istog sreza i okruga, a regruta posljednjih regruta, XII. pješadijskog puka, da su njihovi svi živi i zdravi, a da se gornji češće javljaju. Zahvalna vam. Obrenija Vasović, iz Gračaca, pošta Kraljevo. 28589-8

GAVRILU NIKOLIĆU, Hotel Terminus, Geneve. Dragi brate Gaio! Tvoju kartu dobio sam, koja mi je mnogo radosti donijela, kada sam vidio da si i ti i Svetozar živi i zdravi. Ja sam sa djecom zdrav. Što se tiče naših, imam da ti javim nemilu vijest, da smo izgubili oktobra mjeseca predprošle godine našeg milog sinovca Dragomira, koji je umro od tifusa. Ostali su kućani zdravi. Ljuba se nalazi u Češkoj, u varoši Braunau zdrav je, i javlja mi se često. Za Magu i djecu ništa nisam saznao, i ako sam joj nekoliko karata poslao. Pozdravi našeg brata Svetozara. Ako znaš učitelja brezovačkog Gavrila Jovanovića, on je bio zajedno sa našim Svetozarom, pozdravi ga, i kaži mu, da mu je familija živa i zdrava, i da se nalazi u Brezovcu. Javljai se kartom češće. Djeca ti ljube ruku, a ja sa svima našim toplo te pozdravljam. Tvoj brat Velimir Nikolić, svještenik Brezovac. 28602—8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas učtivo, javite gospodinu Milošu Gardiću, kapetanu municione kolone, da mi ovim putem izvjesti za mog muža Stevana Živanovića, kafedžiju iz Rakovice, da li je živ i zdrav, za kuću da ne brine, dobro je, živi smo i zdravi, da nam se javi. Blagodarna žena, Milica Živanović, Rakovica, pošta Beograd. — 28604-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas učtivo izvjestite mog muža Dragutina Tačića, Božidara mog djevera, pošta broj 414, da smo njegov oglas pročitali u „Beogradskim Novinama", jako nas obradovao što su živo, kao i mi zdravo kod kuće, ne brini dobro je, majka otišla kod oca. Blagodarna žena, Vukosava Tačić, Rakovica, pošta Beograd. 28605-8

Gospodinu Milanu Jakšiću, Hotel Nicole, Ženeva. Molim vas najljepše, da me izvjestite gdje se nalaze moji sinovi Dragiša Starčević, 1. četa, 2. bataljun, 11. puka, 2. poziva, šumadijske divizije, i Mihajlo Starčević, 5. baterija, 4. šumadijskog artiljerijskog puka Tanaska Rajića, I. poziva. Unaprijed vam blagodari. Ivan Starčević, zemljoradnik iz sela Ratari, pošta Palanka smederevska. 28610-8

SOTIRU K. ILIĆU, 1. Rue Abauzit, Ženeva. Poštovani gospodine Sotire, dostavite Miladinu M. Vujiću slijedeće: Dragi Miladine! Raspitaj za ove ljude i izvjesti me:

Iz Maskara: Milana Krsmanovića, Radojicu Jovanovića, Miloša Milovanovića, regrute od 1895 godine. Milivoja Milovanovića, III. četa, III. bataljon, XIX. kadrovski puk, Ilija Radovanović, ista četa. Milanu Milovanoviću, I. četa, II. bataljon, XI. puk, I. poziv. Milovan Milovanović, III. četa, IV. bataljon, kombinovani puk, III. poziv. Milenko Mijailović, II. četa, I. bataljon, XI. puk kombinovane divizije. Milan Jotić, XI. puk, II. poziv, komordžija. Milutin Krsmanović, II. poziv, XI. puk, bolničar. Radovan Krsmanović, II. poziv, I. četa, I. bataljon, XI. puk. Mitar Jovanović, II. poziv, I. četa, I. bataljon, XI. puk. Ilija Jovanović, posledinja odbrana. Petar Petrović, 9. četa, pogranična trupa. Arandjel Jevtić, haubički puk IV. baterija municione kolone II. poziva. Milivoje Prikić, vozar I. poziva municione kolone, IV. odjelenja.

Iz Rabrovća: Milosava L. Vujića, i Životu Milije Vujića, Ilju Blagoja Andrića, Čedomira Milenkovića, regrute od 1895 godine. Čedomira Rankovića, pitomca III. četa pešadijske podoficirske škole. Milan Panić, Božidar, Dragutina Petrovića, regruti od 1895 godine. Molе te njihove familije da ih izvjestiš o njima šta budeš znao, i to preko mene. Primi pozdrav od mene i djece. Stanojka M. Vujić, Palanka. 2 611—8

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Uz mnogih oglasa upućenih na Vas za plate, i mi uzimamo slobodu zamoliti Vas, da i za nas poradite na nadležnom mjestu da nam se pošalju plate naših muževa, koji su otišli sa srpskom vojskom. Svi dole podpisati smo u oskudici sa sitnom djecom opterećeni. Nadajući se u Vašu plemenitu dobrotu unaprijed zahvaljuju: Draga BOGOLJUBA LAZIĆA, šefa stanice Djurinaca, sa troje djece. Draginja STEVANA MIJATOVIĆA, čuvara pruge Mladenovac-Kovačevac, sa troje djece. Anica SVETOZARA RADOJEVIĆA, čuvara pruge Kusadak-Kovačevac, sa dvoje djece. Nikolija DRAGOLJUBA RADOJEVIĆA, radnika pruge 11 družine, željeznička inspekcija, sa četvoro djece. Ujedno molimo za izvještaj za vojnika koji se do sad nije javio: PAVLA RADOJEVIĆA, II. četa, III. bataljon, 6. prekobrojni puk kombinovane divizije, I. poziv, iz sela Ratara, srez Lasenički, okrug smederevski. Molimo Vas, da nas ujedno izvjestite za naše muževe, koji se do sada nisu javili, javite na adresu za sve, kartom ili preko „Beogradskih Novina". Draga B. Lazića. Ratare, Palanka Smederevska. 28612—8

SOTIRU K. ILIĆU, 1. Rue Abauzit, Ženeva. Poštovani gospodine Sotire, dostavite Miladinu M. Vujiću slijedeće: Dragi Miladine! Raspitaj se i izvjesti me za ove ljude:

Iz Kloke: Milorada Milošević, 1. eskadrona III. konjičkog puka, konjanička divizija. Živko Marković, I. profijant kolone XIX. puka, I. poziva. Dragoljub P. Milošević, minerska četa. Vojin Milošević, trupna komora dopunskog puka, II. poziva. Tihomir Mesarović, bolničar XI. puka. Radomir Aleksić, I. četa, II. bataljon, XIX. kadrovski puk. Milosav Jovanović, I. četa, III. bataljon, XIX. puk, I. poziv. Radomir Rakić, I. četa, I. bataljon, XI. puk, II. poziv. Radisav Rakić, XI. baterija, I. poziv, V. prekobrojnog puka. Ljubomir Rakić, I. četa, IV. bataljon, XI. puk, II. poziv. Vojisav Janković, Života Vučetić, Isailo Kuzmić, Radomir Vladimirović, Milovan Petrović, Ljubomir Petrović, regruti od 1895 godine.

Iz Jagnjila: Vojislav Andreje Jovanovića, regrut od 1895 godine. Milivoje Aleksandrović, I. četa, I. dopunski bataljon, VII. puk, II. poziv, iz Jagnjila. Radmilo Blagojević, bolničarska četa, XI. puk, iz Junkovaca, mole te njihove familije da ih izvjestiš, da li su živi i zdravi, i to preko mene. Primi pozdrav od mene i djece. Stanojka M. Vujić, Palanka. 28613—8

Gospodinu Stevi Aćimoviću, Ženeva. Molim vas lijepo, dostavite mome mužu Dimitriju Miloševiću, naredniku vojne muzike, vardarske divizije, slijedeće: Dragi Dimitrije! Za nas ne brini, sa djecom sam zdrava i često ti pišem, ali od tebe nikakva odgovora nemam. Javi mi se preko „Beogradskih Novina". Pošto sam u oskudici i mnogo se sa djecom mučim, to mi što prije pošalji novaca. Ako što znaš za braca Boška, javi mi. Svi te skupa pozdravljamo. Dragoslav i Seka ljube ti ruku i žele, da te što prije vide. Blagodarne vam. Jelena Milošević, Resavska ulica 84. Beograd. 28615-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva, za gospodina Tanasiju Jovanovića, učitelja, pisara štaba moravske divizije, II. poziva. Moli te pop-Pavle, da javiš za njegovog sinovca Petra Miloševića, štabnog vozara 3. artilijerijskog puka, I. poziva, dunavske divizije, jer se ne javlja. Cvetko Marić, Milutin Nikolić i Mara Mišina su mi dali novac, i mole, da im i u buduće dajete i često im javljaš, naročito za Nikolu Mišinog. Sa djecom sam zdrava i ne brini, samo se često javljai. Tebe i Mila pozdravlja Spasa Jovanović, Resavska ulica 84. Beograd. 28616-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva, za Tanasija Jovanovića, pisara štaba moravske divizije, 2. poziv. Molim vas gospodine Taso, da me izvjestite za moje sinove: Krstu Todorovića, I. poliska bolnica, Iliju Todorovića, I. četa, 2. bataljun, IV. prekobrojni puk, oba I. poziva i dunavske divizije a za koje do danas ništa ne znam. Pitaj Miku Filipovog, on zna. Pozdravlja te Života Todorović, iz Ritopeka. 28617-8

Gospodinu Milutinu Kovačiću, — Rue Boutte 16. I. Ženeva. Molim dostavite mojoj kćeri Milici Miće Jankovića, inžinjerskog majora, Lijon: Mila Milice moja! — Tvoju kartu u kojoj mi imendan čestitaš, primih, a i prije toga jednu. Ja sam ti na to odgovorila po tvom savjetu, pismima i kartama, svake nedjelje. No od tebe ne dobih odgovora, pa sam u brizi velikoj. — Za mene se ništa ne brini, zdrava sam, koje i vami svima od premilostivog Boga želim. Micinu pošiljku od tri stotine šesdeset kruna, isplatila mi je Wiener Banka prije tri dana, blagodarim mnogo na velikoj pažnji i dobroti vašoj, to je vaša osma pošiljka. Slikala sam se i sliku ti poslala, sad ne izgledam tako slaba kao jesenas. — Pozdravi mnogo Miću, Milovana, Boška, Maru, Miru i bebicu, a ti primi nebrojeno zagrljaja i poljubaca. Gospodinu Kovačiću velika blagodarnost. Tvoja mama. Katarina Mihajlović, Takovska ulica 31. Beograd. 28613-8

Gospodji Emiliji Mišolković. Vašu kartu sam primila, te me mnogo obradovala, što čujem opet o Dušku. Mnogo brižno živi te joj je zdravlje nežno postalo. Pišite njoj mjesto u kome se Duško nalazi, te će njoj pisati kao uvek. Pošljite joj novaca, jer joj je potrebno, i to preko Ung. Pešt. Commercial Bank, Belgrad. Na istu adresu, na koju ste i kartu pisali. Primite pozdrav, Duška ljubim mnogo, vaša Ana Mišolković, Miletina ulica 18. Beograd. 28619-8

Koči Ljotiću, Ženeva, Bernestr. 1. — Molim te Kočo, saznaj pa me izvjesti za moga sina Miodraga Stojanovića, regruta posljednjih regruta XII. pješadijskog puka, ranije u Mitrovici. Njega pak izvjesti, da smo svi živi i zdravi. Zahvalan ti Rista Stojanović, „budža", Kruševac. — 28586-8

Gospodjici Dr. M. Rusiecka Rue Prairie 17, Suisse Zeneva. Molim dostavite mome bratu Aleksandru Simiću. Novac Latinka i mi po 250 kruna dobili. Svi zdravi. Milan redovno da šalje. Pozdrav D. Simić, student, Prote Mateje 35, Beograd. A. 1991

Molim sve pirjatelje i poznanike, da me izvjeste, ako što znaju o mome mužu Popoviću, koji je zarobljen 1915. godine na Kolubari. Na svakom izvještaju biću vrlo zahvalna, Draga Popović, Srem. Grgurevci. A 2057-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas, da dostavite sljedeći oglas mome sinu na ovu adresu: Givanu Gokoviću, Fonda Nuevo Mundo Cristobal, Colon No. 5. Cadiz, Espana. — Mi smo svi živi i zdravi. Milutina sam oženio Bojanom Čuslović. Djoko se nije javio još. Bogdanova adresa propala. Pozdrav od svih nas otac Vasilije. A 2080-8

Molim svakoga, koji bi šta znao za moga sina Milorada Djurića, vojnika drinske divizije, 6. puka, 2. poziva, on je bio zarobljen u Nišu, iz Niša se posljednji put javio, da me izvjesti. Biću veoma blagodarna. Traži ga majka Draginja Djurić, selo Goločelo, kotar Vladimirci, Šabac. A. 2085-8

Gospodinu Mihajlu Čoliću, Hotel Terminus, Ženeva. Lijepo vas molim gospodine Čoliću, da ako možeš preko pošte da se dopisuješ sa mojim šurakom Sekulom O. Kneževićem, inžinjerom. Javi mu, da smo mi svi zdravo i da ga molimo, da se on češće javlja. Još mu kaži, da me izvjesti za moga brata Vojislava R. Jovanovića, narednika 2. drinske pionerske čete, I. poziva, inžinjerski polubataljun, koji je sa njim tamo otišao, a u isto vrijeme pozdravlja, a i ti primi pozdrav, Velimir R. Jovanović, kafedžija, Ulica II. broj 39. Užice. A. 2094-8

Milija Jovičić, Gor. Dobrinja. Gospodinu Mihailu Colići, Ženeva. Porodice dole imenovane mole za izvještaj, jesu li im živi sinovi: Obrad Savić iz D. Dobrinje traži brata Velimira, 9 puk, 3. poziva. Veljko Milisavljević iz Družetića izvještava sina Zdravka 10. puk, I. poziv, da je zdravo sa svima. Karte primio. Rajko zdravo u Njemačkoj. Milivoja Savića, G. Gora, 10 puk, 2. poziv traži žena Vidosava. Ona je zdravo sa svima. Jevrem Sofronijević iz Gornje Dobrinje izvještava svoje sinove: Miletu, divizijska šumadijska konjica; Dobrosava i Milosava, regrute 1896, da je zdravo sa svima svolima. Pita, šta je sa Grujicom, Milenkom i Rajkom, jer o njima ništa nezna. A 2096-8

Milan Jakšić, Ženeva, Hotel Nicole. Molim vas javite, šta je s Dušanom N. Zdravkovićem, već dva mjeseca kako se ne javlja. Svi smo zdravo, osim babe, koja nam je umrla na drugi dan našega Božića. Dušan neka javi za braću Stevana i Milana Nikšića. I njihovi su zdravi. Blagodari Angelina Zdravković, Ferizović.

Jovan R. Jovičić, Ženeva. Molim vas, da nam javite, šta znate o našem ocu Stojanu Ćosoviću. Na naše oglase u svom listu ne dobismo odgovora. Svi smo zdravo, no u oskudici. Brana Ćosović, Ferizović.

Darinki Stefanovićevoj, Požega. Javite nam, ako što znate o ocu. Nama se ne javlja, pa mnogo brinemo. U oskudici smo. Svi smo zdravo. Kako ste vi? Svi vas pozdravljamo. Brana Ćosovićeva, Ferizović. A. 2101-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva, za generalštabnog potpukovnika Milutina M. Uskokovića. Zdravo smo i dobro. Novac sam 17 puta primila od tebe i Raca. Hvala mnogo, o vama imamo često vijesti. Javljamo vam se takodje vrlo često. Acina Zora piše nam iz Smedereva, zdravo je, primila je njegovu kartu. Javi, ako možeš, šta je sa Urošem i Svetom Radosavljevićem iz Kraljeva, šumadijska divizija, II. poziva. Sestra im sjedi u našoj kući. Ja, Babita i Božidarka svu trojicu mnogo pozdravljamo. Vaša mati, Sofija M. Uskoković, Užice. A. 2108-8

Gospodinu Ilji Mihailoviću, narodnom poslaniku, Krf. Učtivo vas molim, da nas izvjestite za Ljubomira Negovanovića, regruta 1896. godine. Traži ga otac Radivoje, iz Gornje Šatornje i za Živojina Savića, I. poziv, I. četa, 2. bataljun, V. prekobrojni puk kombinovane divizije, iz Gornje Šatornje; za Petra Ćirovića, 19. puk, 1. bataljun, 2. četa, šumadijske divizije, iz Vrbice i za Dragomira Pantelića, 19. puk, mitraljesko odjeljenje, iz Brezovca. Unaprijed vam blagodari i moli, da nas izvjestite i to preko vaše snaje Maruške. Milutin Pantelić, iz Brezovca. A. 2112-8

Gospodinu Jovi Premoviću, Ženeva. Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta moli, da dostavite:

Koči Ljotiću, Ženeva. Molim vas gospodine saznajte, da li je živ moj muž Novak Marković, kapetan II. klase komandir 3. čete, 4. bataljuna, 9. puka, 1. poziva šumadijske divizije. Posliednjom kartom u septembru javio, ide za Rusiju i više se ne javlja, te sam u očajanju sa djecom. Viečito ću vam biti blagodarna. Danica N. Markovićka, učiteljica, Kloka, Kragujevac.

Mara Milošević, Hotel Epirus, Salonique. Primila sam 20 kruna. Zdravi smo svi. Pošalji malo para. Pozdrav Emilija Torlaković, Stanična ul. 37, Kragujevac.

Dragoslavu Radojčiću, narednику 3. četa, 2. bataljun, 10. puk. Dragi sine! Novac sam dobila, na čemu sam ti zahvalna. Jednu polovinu od tih para poslala sam Nikodiju, koji se nalazi u Ugarskoj. Ako ti je moguće, pošalji mi još. Javljaj se češće sa Lekom, da ne brinemo. Tebe i Leku mnogo pozdravljaju Gina, Milutin i tvoja mama Kata, Sarajlina 10, Kragujevac.

Gospodinu Stevi Aćimoviću, advokatu, Ženeva, za Dobrivoja Miladinovića, žurnalista. Molim vas gospodin Dobrivoje dostavite Milanu Stojčeviću slijedeće: Dragi moj Milane! Svi smo dobro. Od tebe dobih do sada pet pošiljki novaca. Posljednju oko 375 kruna, kao i masu karata i pisama. Radujem se, da si zdrav. Javi, šta je sa Milošem i Danilom kao i sa Dragićem i Borom. Neka se tvoj pobratim Milovan javi ženi. Ona je zdrava sa petero diece. Najmladji Voće. Svi te mnogo pozdravljamo, tvoja Ruža i Milivoje.

Živojinu Zlatiću, narodnom poslaniku. Moli vas žena Rada Velikovića, kafedžije iz Kragujevca, da je izvjestite, da li je Rade živ i gdje se nalazi, jer o njemu ništa ne zna već godinu dana. Unaprijed vam blagodari žena Rada Velikovića, Smilika sa sinom Bogolojubom, Kragujevac, Kralievska ulica 113.

Ilija Todorović iz Svetlića izvještava sina Jovana Dimitrijevića, vojnika 4. odjelienja municione kolone, 1. poziva timočke divizije, da je dobio izvještaj o njemu. Sa svojima je zdrav. Dragoljub kod kuće, Tihomir je zdrav.

Stevanu Stojanoviću, šoferu vrhovne komande. Izvjesti odmah za Milosava Milanovića, 4. čete, 4. bataljuna, 11. puk, 1. poziv. Jana Stojanović.

Gospodinu Jovi Premoviću, Ženeva. Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta moli za izvještaj o:

Obrenu Simoviću iz Kragujevca, potkivač 6. puka prekobrojnog, kombinovana divizija, otišao s vojskom. Nije se javio. Blagodari Ljubica Stanojević, Kragujevac, Stanična 35.

Miloravu Krasojeviću, vojniku 11. puka, 1. poziva, bolnička četa, šumadijska divizija. Nikako se nije javio. Blagodari Anka D. Jovanović, Kragujevac.

Miloš Ristić, kapetan II. klase, 3. četa, 1. bataljun, 11. puk, 1. poziva. Nije se do sada javio, te molim za izvještaj o njemu. Blagodari Darinka, Madžarska 2., Kragujevac.

Molim sve poznanike i prijatelje, da me izvjeste preko „Beogradskih Novina" za moga jedinoga brata Živojina Nicića, 2. četa, 4. bataljun, 13. puk kod komandanta gospodina Ristića i za strica Nikolu Nicića, kapetana I. klase u Debru, provijant slagalište. Blagodari Olga V. Nicićeva, Madžarska 9.

Miloš Toskić, trgovac iz Svilajnca, liferant dunavske divizije za pukom i brat Milan Toskić. Blagodari Nata Mitrović, Nemanjina 32., Kragujevac A 2113-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim, da me izvolite izvjestite, šta je sa mojim sinom Obradom Jankovićem, rodom iz Donje Bukovice kod Ljubovije, a bio kao vojnik V. puka kadrovačkog, V. telefonsko odjeljenje drinske divizije. Izvještaj saopštite na adresu: Božidar Janković, Donja Bukovica, Ljubovija. A 2118-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim javite Filipu Popoviću, da sam u oskudici. Neka mi odmah pošalje novac i u buduće svakog mjeseca da šalje. Neka se javlja preko novina, neka javi, zna li za moga brata Dobru i za Acu Miladina Pormekovića iz Noćaja. Pozdravljaju djeca i Vida. A. 2115-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. Porodice niže imenovanih lica iz Bečevice, srez gružanski, okrug kragujevački, mole vas, da ih izvjestite, jesu li njihovi živi i zdravi: Regruti 1896. godine: Svetomir Petronijević, Ljuba Petronijević, Voja Mladenović, Radojica Matović, Sima Dimitrijević, Risim Srejović, Milenko Nikolić, Milan Švabić i Milan Milenković. I. četa, III. bataljon, X. puk, III. poziv. Njih izvjestite, da su im kod kuće svi živi i zdravi. Danilo V. Ristić, Gornji Milanovac. A 2123-8

Molim sve opštine oko Mladenovca i svakog onog, ko me može izvjestiti o mome sinu Zlatomiru Lazaroviću, redovu iz Vragočanice, koga je veli bežanija u povratku decembra mjeseca vidjela oko Mladenovca, a do ovog časa ne znam ništa o njemu. Blagodarna, Jelena Lazarević, — Vragočanica, opština Kamenica, Valjevo. A. 2127-8

Gospodinu Jovi Premoviću, Ženeva. Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta moli, da dostavite:

Gospodji Kaji Ivanovićki, Pension Beau site Plase du Cirep 3, Geneve. Najljepše vas molim, umolite gospodina Nacu, da sazna da li je živ Dragomir Savić iz Natalinaca, čurčija, komordžija pri 11. puku i izvjestite nas, jer nam se on nikako nije javio. Uviiek vam blagodarna Sofija Savić, Natalinci, Kragujevac.

Davidu Karliću, narodnom poslaniku, Solun. Dragi brate! Molim te izvjesti našeg brata Radosava V. Milovanovića, narednika 1. čete, 3. bataljuna, 11. puka, 2. poziva. Dragi brate Radosave! Dobila sam izvještaj, da si zdrav, to je i Andju obradovalo. Ona je u kući sve sačuvala. Ti znaš da je ona i suviše gorda, ipak vidim, koliko ona pati. Svu teškoću koju podnosi, to je sve radi tebe. Javi se njoj, ona želino očekuje tebe i Davida, koji će dobiti trošak, koji podnesi oko ovoga. Pozdravlja sestra Ljubica Stevanović, Beogradska 64., Kragujevac.

Dušanu Džajeviću iz Šljivovca, obveznik 3. četa, 3. bataljun, 11. puk, 2. poziva o kome ste nas vi gospodine Premoviću izvjestili. Dragi Dušane! Izvještaj o tebi u „Beogradskim Novinama" pročitali. Radujemo se što si živ. Svi smo zdravi. Dragutin brat tvoj i Živadin kod kuće su. Gospodinu Premoviću blagodarim, tebe pozdravlja tvoi brat Dragutin Djojević.

Danilu Lučiću, učitelju, vojni obveznik pri vojnoj pošti 2. poziva, 11. puka. Molim vas gospodin Danilo saznajte je li živ moi sin Radovan Vasiljević, regrut iz 1896. godine. Otišao je pred srpskom vojskom i nikako se nije javio. Viečito ću biti blagodaran. Pozdravlja vas Milutin Vasiljević, Trnava, Kragujevac.

Ljubi Saračeviću. Poštovani kume! Vašu kartu preko kragujevačkog Crvenoga Krsta, primili smo i mnogo se obradovali, da ste nam zdravi. Šaljemo Risti našu fotografiju, a radovali bi se, kad bi i od njega dobili sliku, da vidimo kako izgleda. Primili smo obje pošiljke novca. Mi Risti vrlo često pišemo. Od njega svega 6 karata dobismo. Neka se od sada javlja preko „Beogradskih Novina". Svi smo zdravi, Mita je u Austriji. Primite pozdrav od svih, a najviše od kumice Stojke R. Kuzmanović.

Gospodinu Sveti M. Velikoviću, institut Dr. Schmidt St. Gallen. Roditelji imenovanih obveznika mole vas za izvještaj o svojim sinovima Dragoljubu Barjaktareviću, Miloradu Todosijeviću, Dimitriju Stefanoviću, Stevanu Marinkoviću, Konstandinu Markoviću, Radenku Pavloviću, Selimiru Stefanoviću, Miki Jovanoviću, Živojinu Pavloviću. Svi iz Brzana posliednji regruti rođeni 1897. godine, kao i Radivoje Branković, obveznik 3. četa, 4. bataljun, 5. prekobrojni puk, 1. poziv i Danilu Stefanoviću, 2. četa, 4. bataljun, 6. prekobrojni puk, kombinovana divizija.

Dragoljub Djordjević, 2. četa, 4. bataljun, 6. puk, kombinovana divizija.

Vučić M. Nikolić, 2. četa, 2. bataljun, 11. puk.

Vojin Tanasijević, kapetan I. klase, 2. bataljun, 2. poziva, 7. puka dunavska divizija.

Blagoje R. Jevtić, diačka četa.

Radoje Nikolić, 2. četa, 2. bataljun, 11. puk, 3. poziv

Dragomir Banković, bolničar stalne šumadijske vojne bolnice i sestrić Bogomir Dimitrijević iz Žirovnice, regrut iz 1897. godine

Radomir Nikolić, 2. četa, 2. bataljun, 11. puk, 2. poziv. Njima dostavite da su im kućani živi i zdravi. Pozdravljaju vas i blagodare vam roditelji: Vojislav Barjaktarović, Petar Todosijević, Milosav Stefanović, Petar Djordjević, Nikodije Marković, Stevan Pavlović, Ilinka Stefanović, Draga Lj. Jovanović, Novica Pavlović, Milisav Branković, Milosav Stevanović, Ljubica Djordjević, Milosav M. Nikolić, Marisav Stevanović, Radosav Jevtić, Velimir Nikolić, Ilija Mitrović.

Gospodjici Kosari Cvetković, Ženeva. Novac primila i blagodari Persida Atanacković, Glavna 93, Kragujevac.

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Molim vas gospodine Stevo, nađite kuma Dušana Dr. Stanojevića, pukovnika i umolite ga, da mi novac pošalje bar 300 do 400 kruna, jer sam sa diecom u bjedi. Od Gige i sestre Mare ne mogu ništa dobiti. Zato se obraćam vami kao prijatelju njihovom, da mi što prije pomognete. Blagodari Persida Atanacković, Glavna 93, Kragujevac.

Gospodinu Jovi Premoviću, Ženeva. Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta moli da izvjestite o:

Tihomiru Obradoviću iz Guberevca, vojni obveznik, vozar glavnog intendantskog voza, šumadijske divizije, 1. poziva, 2. puka. Do danas se nije javio, te molim gospodina Premovića za izvještaj, da li je živ. Blagodari mati Draga Obradović, Guberevac.

Svetozar Vukojević iz Žirovnice, obveznik, brdske haubičke brzometne baterije, šumadijske divizije, 11. puk. Blagodari Djurdje Vukojević, Žirovnica, Kragujevac.

Vuica Vulović iz Malih Krčmara, obveznik 4. čtea, 2. bataljun, 11. puk, stalnog kadra. Bio u Prizrenu. Blagodari sestra Milka Krstić, Miloševo, Domus potok.

Života Simić iz Donje Sabante. Vojni obveznik 1. sanitetska kolona, 11. puka, 1. poziva. Nije se javio, te molim gospodina Premovića za izvještaj o njemu. Blagodari Bosiljka Simić.

Vojislav Miloradović iz Kneževca, okruga kragujevačkog, 18. puk, 4. bataljun. Blagodari Brena Miloradović, Kneževa, Kragujevac.

Dragutin Zlatanović iz Botunja, obveznik 4. četa, 2. bataljun, 11. puk, 3. poziv. Blagodari Svetislav Milutinović, Botunje, Kragujevac. A 2132-8

Milivoju Pokornom, profesoru muzike, Bizerta, Afrika. Tvoju korespodenciju redovno primam. Za Dušana ništa ne javljaš, brinemo. Javi odmah o njemu i neka se on lično javi. Pozdrav pop Joca, Nočaj. A 2116-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim, da me izvjestite za slijedeća lica, da li su živi i zdravi i to za: Milivoja Petrovića, regruta rodjenog 1896. godine, koji je otišao sa regrutima, kad je se vršila evakuacija, Maksima Pavlovića, finansijskog podnarednika, II. čete, Milorada Petrovića, narednika IV. čete, I. bataljona, V. pješadijskog puka, I. poziva. Budimira Petrovića, kaplara IV. čete, I. bataljona, V. pješadijskog puka, I. poziva i Radenka Davidovića, regruta kombinovane čete u Djevdjeliji. Izvještaj saopštite na adresu: Radojici Petroviću, Ljubovija, Gornja Bukovica. A 2119-8

Mih. II. Ristić, - Čačak.

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Ljubomira Popovića, inžinjera, koji je bio sa službom pri inspekciji u Skoplju. Kuma sa djecom nalazi se u Beogradu kod roditelja, Knićaninova ulica 5. Poslao sam 200 kruna i slaću svakoga mjeseca po dvije stotine. Postarajte se, pa dodjite u vezu sa mojim sinovima, pa Vi njima dajte toliko isto. Pavle Brušija. Radetzky br. 15, Čačak. R. 618

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Milana Stojanovića Beogradčića, obveznka I. čete, II. bataljona, X. puk, II. poziv. Dragi Milane! Ni do danas od tebe nisam ništa dobila, što bi me bacilo u veliku brigu, da nisam preko drugog čula, da si živ i zdrav. Ali ja bih želela, da mi se ti lično javiš, jer to bi mi bila u ovim danima najveća radost. Mi smo svi zdravo. Svi te naši pozdravljaju, a najviše tvoja Stanka. R. 619

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Milutina Glišića, trgovca iz Čačka. Tvoje, Aleksandrove, Žikine i Acine karte primili smo i želimo, da nam se po mogućstvu češće javljate, i neka jave o zetu Milanu, jer se do sad nije javio, pa brinemo. Svi smo zdravo i šaljemo im mnogo pozdrava, a Vama unaprijed blagodari Kata Stanković, Čačak. R. 620

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Živana Kneževića, Kassier des Kreises Korfa. Molim Vas lijepo, da dostavite Milanu Doronticu, načelniku iz Tetova. Mili bato! Tvoj sam oglas pročitala i mnogo se obradovala. Dobila sam novac poslat još novembra, koje sam odmah za najnužnije potrebe utrošila. Bila sam dosta bolesna, no sada mi je bolje, ali mi je potrebna njega i velika dijeta, koju nisam u stanju sada održavati, jer sam u novčanoj oskudici. S toga pošalji hitnu pomoć. Javi, šta je sa Danilom Božovim. Mnogo Vas pozdravljaju i vole Nata i Zora. R. 621

Jovanu Premoviću, za Žiku Maksimovića, blagajnika X. pukovske okružne komande. Poštovani gospodin Žiko! Molim Vas lijepo, da me izvjestite, jesu li živi i zdravi moji sinovi: Branko Lazović, obveznik, pisar bojne komore, II. bataljon, X. puk, I. poziv, i Vladimir Lazović, obveznik telegrafskog odelenja šumadijske divizije, I. poziv. Unaprijed blagodari Radisav Lazović, Čačak, Radetzky 74. R. 622

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Poštovani gospodine! Najučtivije Vas molim, da dostavite ovaj oglas mome mužu Milosavu Jovičiću, naredniku pri štabu X. puka, III. poziv šumadijske divizije, da smo svi živi i zdravi sem sinovca Aleksandra, koji je umro. Radnju ne radimo. Sedimo kući. Dopisnice redovno dobijamo od njega. Milosav da izvjesti moju braću: Pera, Dušana i Milutina Mišoviće, da se Milorad javlja iz Gornje Njemačke. Zdrav je. Javljamo im tužnu vijest, da je naš brat Tile umro u Češkoj prošle godine zarobljen. Snaja Ljubica umrla koncem 1915 godine. Izvješće od njih dobijaju. Molimo ih, da se i u buduće javljaju. Takodje Živku i Obrenu Bugarčiću, da je njina porodica zdrava. Milosava i moju braću mnogo pozdravljamo svi, i želimo skoro vidjenje. Unaprijed blagodari Milunka Jovičić, Gor. Milanovac. R. 623

Steva Aćimović, Ženeva. Učtivo vas molim, poradite, da mi se pošalje plata za 1916. godinu, jer sam ostala bez sredstava, a dva brata hranioci moje porodice — roditelja i još pet članova nalaze se u Solunu. Molim za što skoriju pomoć. Učtiva Sofija Savovićeva, Čačak, — Radetzky No. 75. R. 624-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Milana Švabića, podporučnika 5, Rue Neuve du Temple, Ženeve. Vašu kartu i pismo dobila sam, i na iste više puta odgovorila. Sa pismom ste me jako obradovali. Vaše sam izvjestila, oni su živi i zdravi, za njih ne brinite. Vaš je brat bio kod mene. Kako je Despot? Zašto ne piše, pozdravite ga. Molim Vas, izvjestite se za moju braću Dragomira u podoficirskoj skopskoj školi i Miodraga, poslednji regrut. To Vas molim, što prije za izvješće. Ja Vam pišem često, a to molim i Vas. Mnogo Vas, Despota i moju braću pozdravljaju svi moji i Sofija. R. 626

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Dole imenovani mole vas za dejstvo, da im se pošalju invalide i plate: Milina Milosava Djokovića iz Trnave, okrug čačanski sa jednim djetetom. Akta invalide nahode se na riješenju kod 10. pukovske komande.

Dafina udova Jovana Vlajkovića iz Viljuše sa dvoje djece. Riješenje državnog računovodstva 10581, Čačanske okružne blagajne 69150. od g. 1915.

Jevdoksija ud. Milivoja Vlajkovića iz Viljuše, srez trnavski sa 1 djetetom. Akta se nalaze na riješenju kod 10. pukovske komande.

Nerandža počivšeg Bogosava Petrovića iz Viljuše, srez trnavski, okrug čačanski, riješenje državnog računovodstva 10823. i Čačanske okružne blagajne 1052, str. 127, br. 196/915.

Ruža udova Milorada Bunardžića iz Goričana, srez trnavski, okrug čačanski sa dvoje djece. Riješenje čačanskog prvostepenog suda 6068 M.

Dobrinka Svetolika Dmitrovića iz Negrišora, srez dragačevski, okrug čačanski, putara na putu Čačak—Požega, sa 8 osoba u kući. Postavljenje T. Nr. 758/914. Plata 50 din. mjesečno Muž se nalazi u Madjarskoj.

Draginja Velimira Dmitrovića iz Negrišora, srez dragačevski, okrug čačanski, putara Čačak—Požega, sa 5 osoba u kući. Postavljenje Nr. 1149/918. Plata 40 dinara.

Lep. Radomira Petronijevića iz Atenice kod Čačka, služitelja gradjevnog odjeljenja načel. okruga čačanskog sa četvero djece Plata 60 dinara.

Dafina udova Uroša Pajevića iz Vape, srez trnavski, okrug čačanski sa 1 djetetom. Riješenje se nalazi kod blagajne okruga čačanskog. Dinara 30 mjesečno.

Mikosava udova Dobrosava Terzića iz Vape, srez trnavski, okrug čačanski sa 1 djetetom. Dinara 30. Rešenje kod čačanske blagajne.

Adam Todosijević iz Trnave, okrug čačanski za sina Ilju Todosijevića, bivšeg obveznika 1. čete, 1. bataljuna, 10. puka, 1. poziva. Riješenje kod 10. pukovske komande.

Radosava udova Milivoja R. Topalovića iz Negrišora, srez dragačevski, okrug čačanski sa troje djece. Riješenje čačanskog suda 13067. blagajne str. 23, br. 222.

Nastasija udova Dragomira Pavlovića iz Vape, srez trnavski, okrug čačanski sa troje djece. Riješenje čačanskog prvostepenog suda i čačanske okružne blagajne od 1915. Novac poslati preko Mih. II. Ristića u Čačku.

Vladislav Simeunović iz Negrišora, Dragačevo, Čačak, za sina Svetozara. Riješenje užičkog prvostepenog suda 9034/915.

Anka udova Stanimira Kovačevića iz Pridvorice, srez trnavski, okrug čačanski sa dvoje djece. Riješenje državnog računovodstva 9765, okružne blagajne 6516, str. 89, br. 160-915.

Ljubinka udova Srećka Kovačevića iz Pridvorice srez trnavski, okrug čačanski sa 1 djetetom. Riješenje državnog računovodstva 10585.

Stanka udova Djordja Pavlovića iz Parmenca, srez trnavski, okrug čačanski sa troje djece. Riješenje državnog računovodstva 5752.

Radenko Stranjanac iz Guberevca, srez Dragačevski, okrug čačanski sa ženom i troje djece. Nije primio od septembra 1915. R. 628

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim Vas, da me izvjestite o mojoj braći da li su živi: Dragomir Savović, pitomac skopske podoficirske škole i Miodrag Savović, regrut poslednje partije. Njih izvjestiti, da smo mi kod kuće svi živi. Veliko poštovanje sa zahvalnošću šalju Vam moji roditelji kao i ja Sofija Savovićeva, Čačak, Radetzky Nr. 75. R. 625

RAJKU KRIVOKUĆI. Molim Vas, dostavite ovo mojim sinovima Veličku i Arsi Petkoviću. Mili moji sinovi! Jeste li mi živi i zdravi. Poslednju vašu kartu dobili smo već prije tri mjeseca. U velikoj smo brizi za vama. Mili sine Arso, kako si sa školom? Jesi li ispit položio? Ako vam je moguće pošaljite nam vašu fotografiju, jer smo vas se mnogo uželeli. Javite se češće. Otac i majka ljube svoje sinove. Sestra Poleksija i ostale sestre i mali brat Mišo ljube i grle svoju milu braću. Gospodinu Rajku ostajemo vječito blagodarni. Kata Petković iz Čačka. R. 627

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Dimitrija Sredojevića. Ženeva. Aksentije Ilić iz Ridjaga, srez trnavski, okrug čačanski, moli za izvještaj o svojim sinovima: Velisavu i Ivku Ilićima, obveznicima; Miloju i Jezdimiru Ilićima, obveznicima. Miljana Simovića iz Trnave, okrug čačanski moli za izvještaj o svojim sinovima Simi Simoviću, obvezniku mitraljeskog odjeljenja, 10. puka i Aleksandru Simoviću, regrutu 1. partije, 10. pukovske okružne komande. — Vinka Radojčića iz Rajca, srez trnavski, okrug čačanski moli za izvještaj o svome sinu Milovanu Radojčiću, obvezniku 19. puk kadrovski, šumadijske divizije. R 629

Radoju Vuloviću, Ženeva, za Milisava Tajsića. Od tebe i Bogoljuba dobila sam 8 karti. Svi smo zdravo, samo nam je Milorad umro. Za nas ne brini, samo se češće javljajte. Ja sam vam često pisala takodjer i pop Mićo. Dragišini su svi živi i zdravi. U oskudici su. Neka im pošalje novaca. Tebe, Miliju, Bogosava i Dragišu svi pozdravljamo. Tvoja Milja, Guča. R 630

Mladenu Protiću, Bern. Kartu tvoju primio sam. Tvoji su svi živi i zdravi za njih ne brini. Leko je kod kuće. U karti sviju imenovanih porodicama sam javio i svi ti blagodare. Molim te dostavi dole imenovanim slijedeće: Svetozaru Djordjeviću svi su naši živi. Dara je u dva puta primila oko 400 kruna od Radivoja 100 dinara i od mene 960 do sada. Čerka ti je prohodala. Boro je u Somboru u bolnici od lane. Za Dušana ne znamo ništa. Vlasto je kod kuće. Javi se ovim putem.

Milisavu Tajsiću. Karte tvoje dobio sam. U današnjem broju Milja je poslala opširan izvještaj.

Miti Dilberu i Ljubu Planojeviću. Svi su vaši živi i zdravi. Za njih ne brinite, samo se češće javljajte.

Tanasiju Konstantinoviću. Gospodja sa djecom zdravo. Sad je dobila oko 150 kruna. Vlajo i Sveto ovdje su.

Božu Bozoviću. Gospodja sa djecom zdravo je. Odmah je iz Ivanjice došla. Išla je u Smederevo. Sad je ovdje.

Dušanu Andonoviću. Gospodja Nada ovdje je. U novčanoj je oskudici.

Vuksanu Tomoviću, Milivoju Vujoviću, Dragutinu Vasiliću, Avramu Miletiću, Blagoju Kariću, Božu Gavriloviću, Miliću Popoviću, Draganu Vuloviću i Borisavu Šušiću. Vaši su svi živi i zdravi. S pozdravom Mladen Brocić, Guča. R. 631

Jovanu Premoviću, za Mirka Simovića, podnarednika 2. čete pionerskog polubataljuna, šumadijske divizije, 2. poziva. Dragi Mirko! Primila sam tvoje 3 karte, koje su nas veoma obradovale, jer iz istih vidimo, da si zdrav. Za nas ne brini. Zdravo sam sa djecom. Piši što češće, da ne brinemo. Ljuba, Rade i Ljubo ljube ti ruku i toplo pozdravljaju tatu. Pozdravljaju te svi naši. Mnogo te pozdravlja Kaja i tvoja Draga, Čačak. R. 632

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Miloša Djordjevića, blagajnika X. puka, I. poziv. Primila sam novac i sa njim sam odužila podužice, i ostala sa 50 kruna. Nikakvog drugog dohodka nemam, zato šalji opet redovno, jer je novac neophodno potreban. Gospodinu Premoviću unaprijed blagodari i moli, da ovo dostavi mome mužu Milošu. Vasilija Djordjević, Čačak, Radetzky 21. R. 633

G. Budimović, - Kruševac.

Miki Belotrepiću, majoru, Krf. Zdravi smo svi. Za nas ne brini, već sebe čuvaj. Primila sam dva pisma i sve četiri pošiljke. Molim te Miko, javi, da li je živ Milosav Radosavljević iz Kaonika 12. puk, 1. poziv, koji je bio ranije kod tebe posilni. Javi što prije, da li je živ, brine mu žena Ruža. Milosav neka javi, šta je sa njegovim bratom Radovanom. Kako je Milutin? Svi te pozdravljaju, a tebe vole tvoji Tola i Dana, Kruševac. B. 1179

Molim svakog onog, koji bi mogao znati, gdje se nalazi **Ljubodrag Janićijević,** artiljerista 9. baterije. 4. puka, šumadijske divizije, da me izvjesti, pošto se nije nikako do danas javio. Traži ga otac Marko Radičević iz Petine, srez rasinski, okrug kruševački. B. 1180

Molim svakog onog, ko bi ma što znao za moga sina **Božidara,** podnarednika 10. kadrovskog puka, koji je ranjen kod Beograda, neka me izvjesti na moju adresu. Za učinjenu uslugu biti ću pored roditeljeske zahvalnosti, vječno blagodaran. Kosta Petrović, Kruševac, Langestrasse broj 79. B. 1181

Jovanu Premoviću, Ženeva. Dragi moj Leko! Tvoj oglas sam pročitala, u kome mi javljaš da si ti sa Čedom zdravo. To nas je obradovalo samo nam je neizvjestno što nam javljaš, da ne znaš ništa o našem Bošku, a Čeda nam javlja, da se sa Boškom dopisuje i da je živ i zdrav. Molim te Leko piši Čedi neka te izvjesti, da bi ti o njemu što znao, pa da nas ti tačnije o njemu izvjestiš, jer mnogo za Boška brinemo, a naročito majka. Novac smo jednu pošiljku primili, pošalji mi u buduće novac, jer smo u oskudici. Dragiša i Rada su veliki poraslı. Za nas ne brini. Sliku sa mrtiposlkealap Ace Protića. Pozdravljaju te svi, tvoja Vukosava Petrović, Kruševac, Langestrasse 79. B. 1182

Gospodin DAVID ARMAGANIN, Geneva, za Milutina. Mi svi sa djecom zdravi smo, sa cijelom familijom. Iz oglasa vidimo, da si zdrav. Stanojina djeca obadva su zdravi. Čičko ostaje i dalje u Banji. Laza Micin u dućanu je ovdje. Svi sa djecom pozdravljaju te. Tvoj Tača i Zora i Djoka Popić. B. 1183

MILUTINU AJDAČIĆU, blagajniku uprave državnih monopola, Ženeva. Milutine! Molim te pošalji mi moju platu, koju nisam primio za prošlu 1916 godinu, jer sam u oskudici sa porodicom. Primi pozdrav sa ostalima. Tvoj Ljubomir Piroćanac. Kruševac, Ostgasse 42. B. 1184

PERIĆU, advokatu, Ženeva. Cale je u Ugarskoj Nr. 1094, gruppa III. Majka mu je u Kruševcu sa Vitom i Stankom. Čičevacstrasse 2. B. 1185

JOVANU PREMOVIĆU, Geneva, za Milorada Dinića, kapetana. Gospodine Diniću, pročitah oglas kojim javljate za moga muža Randjela Pešića, magacionera Kladovske stanice, rodom iz Rutevaca. Molim Vas, izvjestite ga, da smo svi kod kuće. Jule sam udomila u Gornji Ljubeš. Za sina Leke Stevanovića. Leka se nikako ne javlja. Mole te njegovi, da izvjestiš, šta je s njim. Izvjesti nas i za Zivadina Vučkovića, šta je s njim, VI. bataljon, 14. puk, I. poziv timočke divizije, i za Miluna Živanovića-Macin, rodom iz Rutevaca. Traži ih sestra i žena Živka. Mnogo Vam blagodarimo. Njih sve pozdravite. Persa Randjela Pešića. B. 1186

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. Molim Vas lijepo, izvjestite se za Radomira Milovanovića, učitelja iz Riljca, koji je bio pri štabu timočke divizije II. poziva. Njegovi su svi zdravo, pa me izvjestite na adresu: Vladan Glišić. Riljac, Rekovac. B. 1187

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Geneva, za gospodina Milana Jovanovića, trgovca iz Beograda. Dragi braca Milane! Prvu sumu novaca iz radnje dobili smo, za drugu smo se obratili. Tvoje izvještaje dobijamo, hvala ti. Javiajaj često o sebi i svima preko brata Jove. Moja i dječija je želja. Draga je od Milana dobila dva puta novac, neka i dalje šalje preko Ljube Andjelkovića, hoteliera, Niš. Jova neka se raspita za moga sestrića Radu. O njemu ništa neznamo, za Kajinog brata Stanka Adjelića, vozovodju iz Zaječara, njegova žena sa djetetom s nama kod Kaje. Žiki smo davali godišnji pomen, ali još tačno neznamo. Svi smo zdravi i pozdravljamo te mnogo. Tvoja snaja Stevana. Dragi Miko! Molim te, izvjesti za moju djecu: Milivoja, Radu i unučiće, jesu li živi i zdravi? Mica je u Skoplju, ja sam u Banji. Ljubi te tvoja sestra Anka. Soko Banja. B. 1188

BORISAVU I. PETROVIĆU, Ženeva. Lijepo Vas molim, prijatelju, da saznate ma od koga, jesu li živi i zdravi moj tast Ravailo Ristić, komordjija 4. bataljona, II. puka, I. poziva, i njegov sin a moj šurak Vukašin Ristić, pješak I. čete, III. bataljona, 1. puka, I. poziva, oba iz Šiljomane, sreza i okruga topličkoga, jer se od odlaska njihovoga odavde nisu do sada javili, pa i ja i moji i njihovi ukućani brinemo za njih. Mi i njihovi ukućani hvala Bogu živi smo i zdravi. Izvještaj pošaljite kartom ili ovim putem što skorije lično na moju adresu, na čemu Vam unaprijed blagodarim i pozdravljam. Stojan M. Radenković iz Trnavaca, srez župski, okrug kruševački. B. 1189

Dragomir Konjević, Užice.

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim Vas, izvolite dostaviti mome zetu podpukovniku Milanu Vukoviću ovo: Dragi Milane! Primila sam do sada tvoje dvije karte, što je za sve nas dragocjenost, a tako isto dobila sam u četiri puta oko 1200 kruna. Djeca su zdrava, muškarci djaci, seka plete tati čarape i moli se Bogu, da taticu skoro zagrle. Za našeg predobrog Voju ožalošćeni smo, koga nećemo nikad zaboraviti. Svi se čudimo, da se kum Bora nikako lično ne javlja. Kumu Daru pozvali smo, da djecu zadovolji. Čika ih mazi, ne brini za njih. Dušan i Anka u Kraljevu. Dušan ima službu u Radovanovića mlinu. Zdravi su. Grle te djeca i tvoja Mima P. Savićka, Užice, III/8. Kj. 216

ZÜRICHER BUREAU für Aufsuchung Vermisster, za Bogoljuba Virića, nadzornika železničke pruge iz Užica. Dragi moj Bogoljube! Danas dobih tvoju kartu, u kojoj me izvještavaš, da si mi do sada poslao u tri maha novaca, ja sam dobila svega jedan put, a više nisam dobila. Poradi gdje treba da vidiš, šta je sa istim novcem. Ja sam zdravo, za mene ne brini, čuvaj sebe, i gledaj, te mi se češće javljaj. Ako ikako možeš, pošalji mi tvoju fotografiju. Mnogo te pozdravlja i ljubi tvoja Nata. Kj. 217

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Bogosava Kovačevića, računoispitača glavne Intendanture. Dragi Bojo! Kartu, koju ste uputili preko Ženeve dobio sam, iz koje smo se uverili, da ste zdravi i živi. Mi se osjećamo srećni, kad čujemo, da ste svi zdravo. Daj Bože, da i u buduće budete zdravo, kako ti, tako i ostali naši mili i dragi kao: Borko, Tiko, Dragi, Miko, kum Jakov, Miša i ostali. Vaši mili i dragi za svo vrijeme se nalaze u Kragujevcu, ne brinite. Do sad hvala Bogu zdravlje ih dobro služi, i ja i Lazo ćemo im u nekoliko izaći u susret. Pet puta do sad smo novac dobili i sve blagovremeno Zorki poslali. Mi smo u Užicu svi zdravo kao i naši u Požezi. Ponizno molimo da Boji blagovremeno dostavite do znanja kao i imenovane, da se po mogućstvu odma jave, i da sve izvjestite s moje strane, da smo zdravo. Šaljemo pozdrav svima a najviše Dragomir Drinčić, kafedžija, Užice. Kj. 218

JOVANU JOVIČIĆU, Ženeva. Molim Vas, izvjestite me, je li živ i zdrav moj sin Stevan Pešić, voskar iz Užica, vojnik IV. puka, I. poziva. Njega izvjestite, da smo mi svi zdravo. Za izvještaj biću Vam vječito zahvalna. Joka Pešić, Užice. Kj. 219

ZÜRIHER BUREAU für Aufsuchung Vermisster, za Milana Stefanovića, kapetana I. puka, I. poziv. Dragi Milane! Tvoju sam kartu dobila, koja me je veoma obradovala. Iz iste karte vidim da si zdravo, kao što smo i mi svi ovamo. Dragi Milane! Pošalji mi novaca, ja neću tražiti od Voja i Radovana, već mi ti lično pošalji, što pitaš za Stojanove nemam nikakve veze nit dobijam pisma. Šta je sa Sentom, odgovori preko novina i češće mi se javljaj kartom. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoja Mica. Kj. 220

ANDRI STANIĆU, Ženeva. Molim Vas, nastanite kod železničke direkcije, da mi se pošalje izvjesna suma novaca, akonto mog primanja, za koje Vam unaprijed ostajem zahvalan. Bogosav Kostić, šef stanice „Ovčar Banja" i skretničar V klase. Užice, Karan. Kj. 221

BUDIMIRU JELIČIĆU, Ženeva. Poštovani gospodine! Uzimam slobodu zamoliti Vas, da ovaj oglas dostavite Jakši Tomiću iz Seče Reke. Dragi Jakša! Mnogo te molim, da me izvjestiš za moga brata Adama Petrića iz Tubića, koji je otišao sa poslednjim regrutima, o njemu do sada nisam ništa saznao, tako isto izvjesti i Milosava Filipića, vojnika 4. čete, 8. bataljona, 4. puka, 8. poziv, da smo svi zdravo, Mišo se javlja, zdravo je, i Sredoja Jevtića iz Karana, ordonansa 4. puka, I poziv, da su i njegovi zdravo i dobro kao i mi, neka Sredoje i Milosav saznadu za Adama i jave. Nedeljka sam pitao za isto, ali odgovora nema. Unaprijed ostajem blagodaran. Joso Petrić iz Kosjerića. Kj. 222

Gospodinu **Nikoli Mitkoviću,** Ženeva. Molim vas izvestite moga brata Božidara Damnjanovića, sudiju iz Aleksinca, da sam primila dve novčane pošiljke u novembru, mlogo mu blagodarim. Zdravi smo, molimo Boga za njegovo zdravlje; neka nam se javi, jer do sad od njega ni jedne karte nemamo. Vami blagodari na usluzi. Stana N. Mladenovića Prote Mateje 46. Beograd. 28495-8

Jov. Stojanović. — Kragujevac

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Mladena Petljanskog, poslednja odbrana XI. puka. Zdravo sam sa Leposavom i Dragom. Boško u Bugarskoj, Radovan u Njemačkoj. Za Dušana neznam. Kod kuće sve je što si ostavio. Ja sam u bašti sa momcima, radim. Gospodin Mika samnom zimuje. Pozdrav od sviju. Saveta Petljanska. Ljubičina 31, Kragujevac. J. 384—8

JOVANU PREMOVIĆU, za Obrada Pantića, raznošača pisama iz Kragujevca. Sa djecom sam zdravo i dobro. Primila u šest mahova oko 350 kruna. Djeca često pominju tatu i željno ga očekuju. Jula nije dobila novac, gledaj da dobije što prije. Za Dragutina smo čuli, da je zarobljen, nalazi se u III. rezervnoj bolnici u Bugarskoj. Ljube te tvoja djeca i tvoja Sofija. Palilule 84, Kragujevac. J. 385—8.

Jovan Premović

Ženeva, Case 3545 MB.

dostavlja:

4076. LJUBOMIRU BOGIĆEVIĆU, svešteniku Beograd, javlja Čedomilj Nešković učitelj da je sa Vitom zdrav. Moli za izveštaj o zdravlju sviju u Kloki i Kragujevcu.

4077. NIKOLI GUTEŠI, Paraćin. Zdrav sam u Solunu. Pročitao sam vaš oglas. Danilo došao ovde zdrav. Pozdrav Mihajlo.

4078. MIHAJLO ANTONIJEVIĆ, sveštenik iz Beograda, izveštava ženu Milicu, Vidinska ul. 37. da je zdrav i da mu javi kako je ona i dete.

4079. RADOSAV DELIĆ, konjički kapetan javlja svima svojima da je zdrav sa Sinišom i Petrom bratom neka mu se jave ovim putem.

4080. SAVU MIJALKOVIĆA, načelnika pošte i telegrafa Karla Jelgera trgovca agenta. Dobračina 7. Raju Pavlovića i Savu Todorovića glumce sve iz Beograda kao i ostale prijatelje molim da me izveste šta je sa mojom porodicom koju sam ostavio kod Bahtior Abduš Delibulića kafedjije u Prištini kako bi im poslao veću sumu novaca Stevan Sp. Matijević, policiski pisar br. 999.

4081. SAVI N. TODOROVIĆU, reditelju pozorišta, Beograd Obilićev Venac br. 46. Pisao sam vam nebrojeno puta i u očajanju sam što mi se moje Zorče ne javlja. Poslao sam vam 2-X i 3-XI a i danas 4-XII po 50 kruna. Neka mi Zora javi tačnu adresu da i u buduće šaljem. Dušan, Lula, i svi ostali zdravi. Za moje u Požarevcu ne znam ništa. Sve vas grli i ljubi vaš zet Saša Zlatković.

4082. **Micu Petra Zlatanovića,** Beograd, izveštava muž Pera da je zdrav. Pročitao je njene i Marine oglase. Novac poslao, osam puta. Moli za odgovor jeli primila sve sume i kako su sa zdravljem. Novac će redovno slati. Za njega ništa da ne brine. On je sad u Solunu računoispitač Sve vas mnogo pozdravlja i vole Pera. Javi se pismom ili kartom.

4083. Darinki Petrović, Kraljevo i Ljubici Kunovčić, Požega. Oglas materin pročitah. Zdrav sam. Javite se preko ovih novina. Petar.

8084. **Nikoli Bugarčiću,** trg. Kraljevo. Ranije sam potvrdio prijem Ankinih karata. Sad za sv. Nikolu primili smo oglas Lenkin u „Beogradskim Novinama" od kraja oktobra i vaše karte za zetove Djoku i Filipa. Anka neka javi da smo dobili i Vojkinu kartu. Bojim se da se Anki ne povrati bolest, s toga molim da na nju obratite veću pažnju. Brinem i za Miloja zato molim da mi javite kako mu je i jeli još u čačanskoj bolnici. Anka, Lenka i Vinka da nam se češće javljaju i pošlju svoje i dečije slike. Neka nam pišu preko Mite Radovanovića u Ženevi i preko Ziriškog Biroa u Žürichu. Zdrav sam sa oba zeta i sva tri šuraka i ostalim za koje sam do sada javljao. Vaš sin Svetislav V. Bugarčić.

4085. **Persidi Stojković,** Pocerska ul. br. 25, Šabac. Ja, Koča, Milorad i Milutin zdravi. Javi koliko si novac do sada i u koliko puta dobila. Šaljem redovno tebi i Sofiji. Dedi i Danici poslata pomoć. Slikaj se s decom na dopisnoj karti pa pošlji. Javi se ovim putem i onako kako Jula piše. Javi za sve naše. Nikola.

4086. **Miliki Filipovički,** učiteljici, Kuršumlija. Zašto se ne javljaš? U velikoj smo brizi ja i Vlada. Javi se ma kojim putem. Do sada je poslao 400 kruna, ako treba javite da vam se još pošalje. Sa Živkom sam u poslednje vreme u stalnoj vezi. Javi kako je majka i dete. Za nas ne brini mi smo zdravo. Ljube vas vaši Milan i Vlada.

4087. **Leposavi Božić,** Kragujevac, Ljubičina ulica Nr. 7. Poslate tri karte primili smo. Ne brinite ništa za nas, mi smo zdravi. Do sada smo vam poslali 700 kruna, u buduće slaću redovno po 150 kruna. Javljajte se češće. Dali imate vijesti o mojima. Od nih do sada ništa nisam dobio. Gledajte, te dodjite u vezu i javite. Voli vas vaši Milan i Dragi.

4088. **Mari Drag. Živkovića,** Jagodina, Kragujevacstrasse Nr. 5. U oktobru sam ti poslao 500 kruna, a pored toga počev od novembra svakog prvog po novom primaćeš po 200 kruna. Izvjesti me, da li ti uredno novac izdaje Banka. Za mene ne brini, ja sam hvala Bogu zdrav i na istom sam mjestu, gdje sam i bio zajedno sa G. Nedićem. Pozdravlja sve, Dragutin.

4089. **Živki P. Stefanović,** Beograd. Ja sam zdravo. Novac šaljem redovno. Javi, koliko si do sada novaca primila i koliko puta? Jesi li dobro sa zdravljem? Kako su Milorad, Zora, djeca? Jeli Mihajlo dobar? Ide li u školu? Sluša li Živka? Kako teča, tetka, kum, kuma? Javi se preko novina i piši. Ljubim ti ruku i grlim sve, Miloš.

4090. **Djoki Petroviću,** bivšem trgovcu, Jagodina i Dari Milana Savića, učitelja, Paraćin. Zdrav sam. Tri puta sam poslao novaca tebi i ocu. Dao sam po 200 dinara Voji i Miki. Da ti dadu po 200 dinara Koja Tasić i Milija i u buduće mjesečno po 50 dinara u tamošnjoj moneti, a ja ću toliko davati Voji i Miki. Javi mi o svemu, Milan Savić.

4091. **Kosti Tasiću i M. Uroševiću,** trgovcima, Paraćin. Dao sam vašim sinovima Voji i Miki po 200 dinara. Dajte ovu sumu mojoj ženi i u buduće dajte joj po 50 dinara mjesečno u tamošnjoj moneti, a ja ću Voji i Miki davati ovde. Izvještaj javite ovim putem, Milan Savić, učitelj.

4092. **Vasiliji V. Milića,** Beograd, Ratarska 36. Izvještava muž Vojislav, da je zdrav, novac šalje redovno i moli je, da mu se javi i piše njegovim roditeljima.

4093. **Zorku, Dacu i Olgu izvještavaju:** Boža, Milutin i Mika, da su sada zajedno u Solunu. Zdravi su kao i Voja i Dragomir, Dragoljub i Radomir su dobro u Francuskoj uče školu, kad polože ispite, javićemo. Slike su poslali. Više Zorkinih i Djokicinih karata dobili smo i jednu Dacinu. Što se Olga Miki ne javlja? Olga, ja sam na starom mjestu, pored novca, koji si primila, za koji Zorka javlja, primićeš s majkom još oko 850 kruna, a sem toga tebi, majci i majci Anki poslao sam oko 800 kruna prije dva dana. Čuvaj moju majku i javi mi se. Sve vas svi pozdravljamo.

4994. **Darinki Janjuševića,** Užice. U martu i aprilu bio sam malo slab od malarije, ali sam sve od maja potpuno zdrav. bez ikakovih rdjavih posljedica. Do sada sam dobio 14 karata od vas i nekoliko oglasa. Zahvaljujem Sveti na uslugama. Vas i njegove pozdravlja vaš Sima.

4095. **Ljubinki Dim. Stojanovića,** Beograd. Danas na dan slave u mislima sam sa svima vama tamo, moleći Boga, da vam održi život i zdravlje. Mi smo svi zdravi. Ja sam od nekoliko dana sa svojim nadleštvom u Solunu sa Borom. Ne dobih odgovor na moje oglase. Novac šaljem redovno. Dragan se često javlja. Sve pozdravlja i voli tvoj Mita.

4096. ŽIVOJINU ALEKSIĆU, trgovcu, Arandjelovac, javlja Djura Aleksić da je zdrav. Moli za izveštaj.

4097. BOGOSAV KOVAČEVIĆ, računoispitač izveštava svoju ženu Zorku, koja je sa detetom i majkom ostala u Mitrovici, da je živ i zdrav, ali da o njima nikakvog izveštaja do danas nije dobio, kako od njih, tako ni od ujaka Lazara Jovanovića, trg. iz Užica i ako im je preko ujaka pet puta poslao novac. S' toga moli svoju ženu Zorku da mu se preko „Beogradskih Novina" javi a i ujaka da mu na isti način javi, šta je i gde se nalazi njegova žena Zorka, i jeli i koliko dobio od poslatog mu novca. Tako isto moli gospodju Julku Lazićku, Petra Putnikovića i Adolfa Brajnera i druge prijatelje i poznanike da ga i oni po pročitanju ovoga oglasa izveste gde se nalazi njegova žena na čemu će im biti zahvalan.

4098. MIHAJLU M. STANOJEVIĆU, Beograd. Gde su Leposava i deca? Javi primaju li novac koji redovno šaljem. Koliko su do sad primile. Tebi je poslat novac dva puta i redovno će se slati. Borivoje, Branko i Milošev Branko zdravi su. Opširnije javi za moje. Joca Stanojević.

4099. LEPOSAVI JOCE STANOJEVIĆA, Kosovska Mitrovica. Javi se preko Mihajla koliko si do sad primila novca, koji sam do sad poslao devet puta. Jeste li zdravi? Nikakav izveštaj nemamo o vami. Ja sam zdrav. Ako vam što treba obratite se Ibraim Devi trgovcu tamošnjem. Joca Stanojević.

4100. NATALIJI RISTE JANKOVIĆA, sudije iz Leskovca na Moravi. Svi što smo ovamo došli zdravi smo. Josif je u Nici a ja u Solunu. Za nas ne brinite ništa. Mi brinemo za vas. Što mi se ne javljaš posle prvog jula i ne odgovaraš za novac koji šaljem svakog meseca. Šta je sa majkom, pozdravljam i ljubim sve. Rista.

4101. NIKOLI P. NIKOLIĆU, trgovcu, Čačak. Molim te izvesti me o svima našima i o majci Jelisaveti udovi Stojiljka Jankovića, kofedžije kod „Hotel Krune" u Smederevskoj Palanci. Ja sam u Solunu zdrav a zdravi su i svi naši ovamo. Od Naje nemam vesti posle prvog jula, šaljem joj novac a nemam odgovora. Pozdrav svima. Tvoj Rista Janković, sudija iz Leskovca.

4102. PERSI KOSTIĆ i JELI BOSKOVIĆ, Bizmarkstrasse 44, Kragujevac. Još juna meseca u „Beogradskim Novinama" pročitao sam Dragin oglas i od tada o njoj i deci nikakav izveštaj nisam dobio. Za sve vas brinem mnogo a naročito za seka Daru, moje milo Bake i Kole. Jova nikakav izveštaj nije dobio o Mici i deci. Ja se nalazim u komandi mesta u Solunu. Zdrav sam. Vladislav, Boško, Jova, takodjer. Pera i Djura u Francuskoj su. Preko „Beogradskih Novina" javite mi za sve, naročito za decu. Pozdravlja i grli vas vaš Vlada.

4103. PERSI SOTIRA MLADENOVIĆA, Leskovac. Zdrav sam. Novac poslah u tri maha. Čudi me da mi se do sad nikako ne javiste, kako ste sa zdravljem i jeste li primili novac. Kako je Olga u Jagodini. Sve vas pozdravlja sin Voja Mladenović, Stojanović, telegrafista.

4104. DANI M. BELOTREPIĆA, Kruševac. Sa Gačićem i Milutinom zdrav. Ja sam kod Kaje i Nikole oni su sa decom zdravi. Novac sam poslao 4 puta. Javljaj se češće preko Koče i Cileta. Sve vas pozdravlja Mika.

4105. MICI M. GAČIĆA, Kruševac. Sa Mikom, Kajom, Nikolom i decom zdrav sam. Javi o svom zdravlju. Šta je sa Vlajkom i Dragićem. Pozdravlja vas Milan.

(Produženje na 6 strani)

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.

Dentista F. B. Brll
— Beograd. —
Makedonska ul. 5 (do Pošte).

Zube veštačke u zlatu i u kaučuku samo se u mome Atelјeu izradjuje po najboljem originalnom amerikanskom sistemu. Primam od 8—12 i 2—6. 28109-1

Kupovine i prodaje

Firme i štitove izradjuje uz povol ne ci ene brzo i solidno David Frank, dekorativni slikar. Liferant c. i kr. Uprave Monopola. Brod na Savi Telefon 75. 20120-2

Papuče sa drvenim djonovima sve vrste za odrasle i djecu neverovatno jeftino prodajem bez konkurencije. Životne namirnice kupujem sve vrste. K Feldmann, Vuk Karadžića ul. 8, do „Beogradskih Novina". 28920-2

Kupujem kutije od Emalina od 6—12 sati pre podne. Čubrina ul. 6, Ivanković. 28720g-2

Poslednja i jeftina rasprodaja preostalog pokućstva i posudja porodice Pingulac, Zmaj od Noćaja ulica br. 7, Beograd. 28683-2

Namještenja.

Mladja služavka potrebna je. Jovanova ul. 81, parter levo. 28627-3

Dečko za kućevni i spolni posao kao i za radnju sa platom bez hrane potrebuje K. Feldmann, Vuk Karadžić ulica 8, do „Beogradskih Novina. 28634 3

Traži se devojka za sav kućevni posao. Upitati Kolarčeva ul. 5, II. sprat. 28639-3

Nudi se dobra i vredna domaćica kod samca. Razume se u svakom kućevnom poslu. Stupiti može odmah. Upitati Katanićeva 12. 28719-3

Traži se mladja ženska čestita. Treba da zna dobro kuhati i ceo kućevni posao vršiti. Upitati kod K. Feldmanna, Vuk Karadžić ulica 8, do „Beogradskih Novina". 28706-3

KORESPONDENCIJA.

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva, za Vitomira Jevdjenijevića. Dragi Vito! Kartu smo tvoju dobili, u kojoj javljaš i za Mladena i Božu, koja nas je veoma obradovala, kad smo čuli, da su i oni živi i zdravi. Za nas se ne brinite. Nami je ovamo dosta dobro. Budi dobar, pa ako ti je moguće izvjesti nas za Vilmoša Gmižića. Njegovi se neobično brinu za njim. Javi nam. Mnogo vas pozdravljaju brat Sveta, otac i majka, ljubi te tvoja Stana Jevdjenijević, Laudanova 24, Beograd. 28468-8

Zorki Vergovički, Rue Pierre Fatio 25. Ženeva. Tvoje dve poslednje karte, koje si sama pisala dobili smo, za novac koji pitaš, nismo ni tražili ni dobili, vidi sa Savom šta treba za tebe, zadrži, a resto pošlji nama. Zdravi smo svi, a ti se javljaj češće. Lala nije kod kuće, primi pozdrav sa decom od sviju nas. Tomanija Perišić, Kraljevo, Jegerst. 34. 28588-8

Gospodinu **Stevanu Košutiću**, Rue de Berne Nr. 5. Genf. Molim vas da se izvjestite preko Save Bekčića za mog muža Radisava — Raku **Jeremića, kafedžiju kod „Hercegovine"**, koji je kao vojnik 2. reflektorskog odjeljenja, krajinskog odreda, a isti se od odlaska nije javio. Unaprijed vam blagodarim Jelica Jeremić, kafana „Hercegovina", Makenzijeva 57., Beograd. 28500-8

Gospodinu **Kosti Hadži Vidojkoviću**, Paraćin. Molim vas budite tako dobri, pa se raspitajte i po tom mene izvjestite, da li se gdje u Bugarskoj nalazi zarobljen Nikola Osečanski, policijski pisar kvarta gradskog, Skoplje. Troškove koje budete imali javite mi, a ja ću vam poslati. Ako budete saznali za njega javite mu, da su njegovi svi zdravi, a mene po tom izvjestite. Unaprijed vam mnogo blagodari i pošiuje vas Milorad Bugarski, Bogatić, Mačva, Serbien. 28517-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva, Case 3545. M. B. Natalija V. Cvetković iz Bogatića vas moli, da dostavite **Vladi K. Cvetkoviću**, pisaru u drinskoj diviziji slijedeće: Dragi Vlado! Od tebe sam preko gospodina Premovića dobila jedan izvještaj i nekoliko karti. Ja sam tebi pak poslala masu karata, ni na jednu još nisam dobila odgovora. Zato ti i ovim putem javljam, da sam sa Lazom zdrava u Bogatiću kod Mare, da su tvoji svi zdravi i živi, da je Krsta u Češkoj, a za Jovu Katinog još ne znamo, gdje je. Žika je ovdje zajedno sa Katinkom, u Beogradu su obole. Novaca ako možeš pošalji na adresu Katinu. Lale je veliki, pametan i već sve govori. Svaki dan spominje svoga tatu. Svi te pozdravljaju zajedno sa braca Branom i zet Josom i Čedom. Grle te i ljube tvoji Nata i Lale Cvetković. 28519-8

Pera Kušaković, Ženeva. Molim i blagodarim unaprijed da me izvjestite preko novina gdje se nalazi moj sin Dimitrije Stanojković — trojnče, koji se nalazio u šumadijskom divizionu provijant kolona. U kući smo svi zdravi i živi. Unaprijed vam blagodarim Trojan Stanojković, Vranja. 28522-8

Todoru Stankoviću, narod poslaniku, Ženeva, Švajcarska. Molim te braca Todore poradi gdje treba da mi se redovno šalje plata, jer sam ostala bez sredstava. Kaži mome zetu Drag. Tucakoviću, da je Zora kod mene, novac je primila i da joj redovno šalje. Izvjesti me za zetove mole (ovim putem) Milinka Milićevića i Milana Milanovića, poreznika. Mnogo te pozdravlja tvoja snaja sa djecom Jelena Milijićka, Vranja. Javi Miti Mihailoviću, da izvjesti sinove Mite Ložičkovića, da redovno šalju novac svojoj majki i sestri. Jelena. 28523-8

Mari Jovanović - Uzunac, Niš, Prosvetna ulika 10. Mika i Steva javljaju, da su poslali od polovine novembra do kraja decembra prošle godine oko 1.600 kruna u pet pošiljaka. Javi odmah, da li si sav novac primila. Svi zdravi, pozdrav, Besarić, Kosmajska 24. 28614-8

Oglase čitko pisati, jer setime izbegavaju štamparske greške.

Jovanu Premoviću, Case 3545. M. B. Ženeva, za Todora Viktorovića, kaplara bolničarskog pri štabu 17. pješačkog puka, 1. poziva, drinske divizije. Ja sam sa djecom zdravo, takodje Slavoljub i Živorada. Jednu sam kartu primila preko Bečkog Crvenog Krsta. Javlja se češće. Rosa Viktorović. Kraljevo. 28526-8

Živko Stevanović, profesor. Javlja svojim roditeljima Nikoli i Denki Stefanović. Žbiriştegasse, da je živ i zdrav u Švajcarskoj. Moli se gradjanstvo Knjaževačko da dostave ovaj oglas Nikoli i Denki i da me izvjeste na dolnju adresu, da li su živi i zdravi. Marija Sibert, Belgrad, Šetečki Mühle. 28527-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva, Case 3545. M. B. Molim vas lijepo izvjestite moga sina Božidara K. Ristića, komordžiju kod 15. puka, 4. bataljuna provijant kolone i Milutina K. Ristića, rezervnog podporučnika kod 6. baterije haubičkog puka, da smo svi zdravi i da nam se češće javljaju. Vami mnogo blagodari Kosta N. Ristić, Jagodina, Obere Hauptstrasse 52. 28539-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Pozdravite moga sina Ljubu, da smo zdravo, neka se raspita i vama dostavi a vi mene kartom izvjestite za Milana Milenkovića iz Jagodine, bolničara moravske divizije, poljske bolnice 1. puka, 2. poziva, je li živ i zdrav. Vučko Prokić, Jagodina. 28541-8

Gospodinu **Miki Mijuškoviću**, Ženeva. Vašu kartu dobila sam, u kojoj me izvještavate za moga muža Vladimira Jovanovića, o kome do sad ništa nisam čula. Ja vam ostajem vječito blagodarna na učinjenoj mi dobroti. Umoljavam vas, da ga izvjestite, da sam ja sa majkom zdrava i neka se javlja češće, da ne brinemo. Pozdravi te ga mnogo od mene majke, Laleta i cijele familije. Pozdravlja vas i zahvaljuje vam Hristina Vladimira Jovanovića, Aleksanderstrasse br. 1, Jagodina. 28542-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva, Case 3545. M. B. Molim vas lijepo izvjestite moga sina Svetislava Radojkovića iz Jagodine, da smo zdravo i neka me izvjesti, jesu li on i brat na službi, gdje su i ranije bili. Mnogo vam blagodari Leposava Radojković, Jagodina, Obere Hauptstrasse. 28540-8

Jovi R. Jovičiću, hotel Terminus, Ženeva, za gosp. Andriju Protića, narod. poslanika. Molim vas gospodin Protiću zauzmite se i pošaljite meni i Ruži što veću sumu novaca na ime naše plate. Novac nam je vrlo potreban. Platu od oktobra 1915. nismo primile. Bićemo vam veoma zahvalne. Poštuju vas i pozdravljaju Ljubica i Ruža Vučićevićeve, Čačak, Konrad von Hötzendorfstr. Nr. 62. 28550-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster für Herrn Alexandar Body, Rue de la Condolle 4. III. étage, pour Tima Stanimirović, Ženeva, Zürich (Suisse). Molim gospodina Aleksandra Body, da bude tako dobar da u najkraćem roku javi mome mužu Nilosavu Zlatiću, trgovcu iz Čačka, da sam sa djecom u velikoj oskudici, i da mi javi šta da radim. Radnja ne radi. Sa djecom sam zdravo. Unaprijed vam blagodarim Ljubica Zlatić, Kövess-Strasse Nr. 13, Čačak. 28496-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Case 3545. M. B. Ženeva. Molim vas dostavite mome mužu Dobrivoju Pušiću, obvezniku 5. puka, 3. poziva drinske divizije. Da smo Miloradovu kartu dobili prvi izvještaj o njima, koji nas mnogo obradova. Mi smo zdravo i dobro nam je, Miodrag nam se javlja često, zdravo je za nas da ne brinu samo često da nam se javljaju. Mnogo pozdrava njemu i Miloradu od sviju nas, Draga Pušićka, Obrenovac. 28553-8

Gospodinu **Mih. Tadiću**, predsjed. suda, Ženeva, za Andriju Protića. Poštovani tečo, molim vas izvjestite Dušana da smo mi svi zdravo, da sam posljednju pošiljku novca oko 440 kruna primila, a više nikako nisam ranije. Od Milke i Ilije primila sam 800 kruna, a iz radnje gosp. Nastasa Ilića nisam dosad ništa primala. Dušan neka položi Nastasu što veću sumu novaca i da Nastas o tome izvjesti ovdje radnju, da mi se tolika suma novca može izdati, a tako i u buduće da svakog mjeseca polaže Nastasu što veću sumu novca koliko će mi njegova radnja ovdje izdavati te da djeca neoskudjevaju. Dobri Sredojeviću može Dušan izdati potrebnu sumu novca i o tome da se izvjesti Jula da bi toliku sumu meni položila. Krstina i svi vaši zdravi su. Dušana pozdravljamo svi, a Dikan i Velibor ljube tati ruku, a vas i gosp. Tadića pozdravlja i blagodari na dobroti Dušanka D. Popović, Čačak. 28557-8

Gospodinu **Milanu Jakšiću**, Avenue du Mail 15b, Ženeva. Dragi Milane, budi dobar te se izvjesti da li su živi i zdravi Ljubomir Hranisavljević, vojnik 8. puka, 2. poziva, 2 četa, 4 bataljuna, a za vrijeme povlačenja čule se da je preveden u profijant kolonu, Ljubomir se do danas nikako nije javio. Takodjer raspitaj i za Milana Jankovića (Čatu), artiljeriskog podnarednika pri poziciskoj bateriji, isti se svega jednom prije 6 mjeseci javio. Molim te tačno se o njima izvjesti i putem oglasa me izvjesti. Prije desetak dana pisao sam ti, tvoji su svi dobro, za ovamo ništa ne brini. Mnogo te pozdravlja tvoj Svetozar D. Hranisavljević i mnogo te pozdravlja tvoj Žika Stanković, Palanka. 28560-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva, Case 3545. M. B., za Adolfa Franeka, narednika kraljeve garde. Ja sam novac primila i veliko hvala, ja sam hvala Bogu zdrava i Tibi, što isto i tebi želim. Molim te pošalji mi češće novaca, jer sam u oskudici. Moja adresa: Kralja Milutina 57. Ostaj mi zdrav sa Bogom. Grli i ljubi te Tibi i tvoja Jovanka Franek, Beograd. 28568-8

Milanu Staniću, trgovcu iz Beograda, Ženeva. Tvoje četiri fotografije sam primila, moju i detinju sam ti poslala. Mi smo zdravi kao i u Arandjelovcu. Mila je velika, moli se Bogu, da joj se vrati njen dobri tatica! Nikola Stefanović nek se njegovima javi, jer se mnogo brinu. Mila i ja mnogo te pozdravljamo, Mica Stanić kapetan Mišina 25, Beograd. 28596-8

Gospodinu **Dragutinu Stamenkoviću**, Solun. Dragi Duta! Zdravi smo. Slike smo ti poslali. Pošalji i ti tvoju sliku nami. Dosada sam primila tri hiljade trista četrdeset i devet kruna. Piši u velikoj sam brizi, što ne pišeš. Ljube te i pozdravljaju dieca i tvoja Kaja Stamenković, Jagodina. 28563-8

Mihailu Čoliću, Geneve. Molim vas izvestite Miodraga Glišića, podnarednika IV. čete II. bataljon X. puk. U selu su svi zdravo a i ja sa svima mojim. Pre kratkog vremena Svetozar je došao kući. Sa radnjom ne radim. Javljaj se i u buduće, karte tvoje dobijamo. Brinem, kako si sa novcem. Jesi li uzeo novac od Vladimira Glišića, kapetana 2. bataljona, pošta br. 16. Obrati se njemu za novac. Svi te mnogo pozdravljamo. Blagodarna Vojislava Simović, Požega. 28569-8

Mihailu Čoliću, Geneve. Molim vas dostavite mome mužu Vladimiru Glišiću, kapetanu 2. bataljona, pošta br. 16. Zdravo sam sa Dušicom i Bujikom. Novac primila u 2. pošiljke svega 450 kruna, podaj koliko treba novaca Miodragu Glišiću, podnaredniku IV. čete II. bataljona X. puka, a mene izvesti, koliko mu daš. Javljaj se češće. Tebe i Miku pozdravljamo. Blagodarna Darinka, Vlad. Glišića, Požega. 28570-8

Gospodinu **Iliji Mihailoviću**, narodnom poslaniku, Krf. Molim vas dostavite mome Blagoju sledeće. Dragi Blagoje! Ja sam sa majkom i decom. zdravo. Čudi me Blagoje da si se ti svega dva put javio. Ako ne mariš za nikog drugog, valjda se sećaš tvojih dva deteta, bar za ljubav njihovu. Mica i Rajko te svakoga časa pominju. A njihov tata ne može da posveti jedan minut, da se javi. Svi mogu da se javljaju češće samo ti i Milorad ne. Rajko ni jedno veče ne za pi, dok ne metne tvoju sliku kraj sebe. Ja sam bila opasno bolesna 6 nedelja. Sad sam se prilično oporavila, pored svih teškoća i velikih briga. Sa radnjom ne radim kao što ti i ranije javih. Prema tome prilično oskudjevamo. Kaži Dragoljubu, da se češće javlja, jer možete i sami misliti u kakvoj smo brizi za vama, a za nas je jedina sreća kad dobijemo glas od vas dvojice, da ste živi i zdravi. Čuli smo, da je zet Milija umro u Francuskoj. Tvoja majka u selu i svi zdravi su, Raka je zarobljen. Tebe i Dragoljuba mnogo pozdravljamo i ljubimo. Majka, Mica, Rajko i vaša Draga Mihajlović, Arandjelovac. 28577-8

Sotiru K. Iliću, trgovcu Ženeva. Molim te Sotire javi nam za Tošu Valjačkog je li je zdrav i je li živ, nikako se dosad nije javio. Mi smo svi zdravi, odgovori Trajku Rajkoviću, Kruševac, Ljubica i Cvetan Jovanović, Rajkovče iz Leskovaca 28544-8

Bogdanu Mihailoviću, iz Gornjeg Stiplja, Hotel Terminus, Geneva, — Suisse. Molim te Bogdane, da me izvestiš za moga sina Radisava Arandjelovića, sinovca Rodosava Arandjelovića a Rašinog sina, kao i za mog rodjaka Arsenija Milanovića, sva trojica su regruti od 1896. godine rodjeni u selu Vinorači, od kako su stupili u vojsku o njima nemam nikakvog izveštaja. Učini mi tu dobrotu, a ja ću ti biti uvek blagodaran. Milan Arandjelović zemljoradnik iz Vinorače. 28592-8

Mladenu Trojančeviću, rezervnom podnaredniku. I četa III. bataljon XI. puk, III. poziva šumadiske divizije, broj pošte 16, Geneve. — Dragi Mladene! Javljam ti, da sam zdrava. Sa radnjom radim. Nemoj ništa da brineš, samo čuvaj sebe. Dara je kod mene od pre 2 meseca. Zdravi smo svi, ja, Dara, Dragoljub, Branko, (Desa) Brankica. Ništa ne brini. Piši mi češće i ako možeš lično mi se javljaj. Ja ću te ovim putem često izveštavati! pošalji mi sliku, ako možeš. Ljubomir mi piše iz Ugarske. Mnogo te svi pozdravljaju, a najviše te pozdravlja i vole tvoja Milica M. Trojančevica, Glavna ul. 75, Kragujevac. 29595-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Geneve. Molim vas, gospodine, da me po mogućstvu izvestite, da li je u životu moj sin Dimitrije Veličković, redov VII. puka II. četa II. bataljona I. poziva, kao i Cvetko Stamenković iz istog puka, čete i bataljona. Sem njih molim vas raspitajte i za ostale vojnike iz V. Mokrog Luga. Blagodarim vam unapred na dobroti i pozdravljam vas Mihailo Veličković iz V. Mokrog Luga. 28599-8

Bogdanu Mihailoviću, iz Gornjeg Štiplja, Hotel Terminus Geneva. — Suise. Pročitala sam vaš oglas, u kome javljate za moga muža Radisava Nikolića, pekara iz Jagodine. Hvala vam, molim vas izvestite njega, da se ja sa Vidom, kao i svi njegovi u selu nalazimo zdravi i da ga pozdravljamo. Vami ostajem uvek blagodarna. Milka Nikolićka iz Jagodine. 28593-8

Bogdanu Mihailoviću, iz Gornjeg Štiplja, Hotel Terminus, Geneva, Suisse. Molim te Bogdane izvesti moga sina Miladina Petrovića, i Milutina Rašića oboje u djačkoj četi iz sela Vinorače, da sam njihovu kartu primio u kojoj nas izveštavaju za Milana i Marka, da su zdravi, njih izvesti da se njihove porodice u Vinorači nalaze svi zdravi i da ih mnogo pozdravljamo. Da nam preko tebe jave, gde je Jovan Nikolić tako isto iz djačke čete, koji je s njima zajedno odavde otišao, kao i za mog sina Milana, da me izvesti Miladin gde je on. Tebe pozdravlja i uvek će ti biti blagodaran tvoj Miloš Petrović zemljoradnik iz Vinorače. 28591-8

Gospodinu **Miši Trifunoviću i Andri Staniću**, Ženeva. Najlijepše vas molim, da me izvestite, jesu li zdrava moja braća Dragutin Kutlešić, učitelj, načelnik vojne stanice, Zaharija Kutlešić, učitelj-komesar poljske marvene bolnice i Mihailo Projević, narednik železničke čete. Njihovi su svi zdravo. Milutin je u Češkoj a Rade u Ugarskoj. Kako sam sa roditeljima i sestrom u oskudici, to vas najučtivije molim, da se zauzmete, da mi se pošalje što prije moja plata, koju nisam primila od novembra 1915. godine. Blagodari vam Milica Kutlešićeva, učiteljica, Arilje. 28525-8

Kazana
vercinkovanih i emaljiranih u svima veličinama potpuna zamena bakarnih kazana, mogu se po umerenoj ceni dobiti u gvoždjarskoj radnji

Tase Nerandžića
Beograd — Sava.
28284

Oglas

za poziv nepoznatih naslednika.

Ovim se obznanjuje od strane staralačkog sudije suda c. i k. okružnoga zapovjedništva odelenje za gradjanske stvari u Valjevo, da je **Tanasije Ješić** iz Brezovica, Srbija, okrug valjevski umro 22. aprila 1907. god. bez zaveštanja. Pa kako se nezna da li umrli Tanasije Ješić ima koga, koji bi zaostavše imanje njegovo mogao po zakonu da nasledi, to isti sudija poziva ovim svakoga, koji bi po kakvom god osnovu polagao pravo naslestva na imanja umrloga, da se za godinu dana, od dana ovog oglasa, javi staralačkom sudiji suda c. i k. okružnoga zapovjedništva odelenje za gradjanske stvari u Valjevo. i dokaze o svome pravu podnese; jer ako se do toga vremena ne javi, masa će se umrloga, kojoj je sada odredjen za branioca Nenad Perić iz Valjeva rasporediti prema ovima, koji se za naslednike javi, i pravo svoje na nasledstvo dokažu; pa će im se po tom i izdati sve što bi im od imanja masenog kao naslednicima pripadalo.

Valjevo, dne 7. februara 1917. 710

Oglašujte u „Beogradskim Novinama".

Ožalošćena deca, davaće svojoj dragoj mami

28493 **† Sofiji Bojić**

dvogodišnji pomen u petak 3. februara u crkvi Sv. Nikole na novom groblju, u 10½ časova pre podne.

Izveštavam srodnike i prijatelje da ću u petak 3. februara (po starom) u 10½ sati u crkvi sv. Marka na starom groblju davati trogodišnji pomen mome milome bratu

† STEVANU P. NESIĆU
brod. i pomorskom kapetanu

i dvogodišnji pomen: dragome bratu

† VOJISLAVU P. NESIĆU
pešad. p.pukovniku

nježnoj i plemenitoj majki

† LJUBICI

i dobrome ocu 28430

† PETRU NESICU
okruž. načal. u penziji.

Molim prijatelje na strani da po mogućstvu ovaj oglas dostave mome bratu Dr. Djordju Nešiću očnom liekaru, mužu Milutinu Radisavljeviću, art. p.pukovniku i snaji Zori O. Nešića.

Beograd 1917. Miletina 1.
Tužna kći i sestra Sofija sa decom Olgom, Konstantinom i Ljubinkom.

Sa bolom u duši javljamo svojim srodnicima i prijateljima kako ovde tako i na strani. Da nam nisu zarasle rane za izgubljenom i dobrom suprugom i majkom

† Malinom

koja je preminula 1. aprila prošle godine. Ta prokleta bolest i smrt otrže nam iz ruke i našu dobru i milu

† Radmilu-Radu

koja ispusti svoju mladjanu dušicu u najlepšem cvetu 13. godini svog mladjanog života.

Veoma blagodarimo srodnicima i prijateljima koji su nas posećivali i negovali za vreme njene bolesti. Tako isto blagodarimo sveštenику Ljubodragu Jakovljevi u koji je obadvema pokojnicima očitao molitvu a tako isto obadvema iz počasti činodejstvovao pri opelu. Veoma smo zahvalni gradjanstvu obojega pola, koji su mnogo uveličali obe pratnje i pokojnice ispratili do večnih kuća.

8.-II.-1917. god. Kruševac.

Do veka ožalošćeni:

suprug i otac: Vasa Zdravković, trg.; sin i brat: Miodrag; baba: Živka; ujaci: Mihailo, Obren i Djurdje; tetke: Maca, Draga, Marica, Lenka, Vukosava i Jelka; strina: Savka; Ujne: Stanka, Todora i Milana: braća od strica: Zdravko i Branko; seste od tetke i od ujaka: Natalija, Dara, Saveta, Branka, Savka, Zorka, Mileva, Milica, Nada, Zagorka, Vukosava i Mileva; zetovi: Tasa Papakočić, trg. iz Kraljeva, Velja Kurčulić, trg. iz Raške, Dimitrije Todorić, okruž. inžinjer i ostala mnogobrojna rodbina. 28701

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim vas pokorno gospodine Premoviću, da me izvjestite za moga muža Stanka St. Stankovića, državnog ekonoma iz Soko Banje, rezervnog narednika, potporučnika, 4. pozicijske baterije timočke divizije, 1. poziva, jer o njemu nemam odavno vijesti i molim da njemu dostavite slijedeće: Dragi moj Stanko, svega jedan izvještaj dobih o tebi za 14 mjeseci, pa sam u velikoj brizi, što se ne javljaš, jer ti si uvijek bio pažljiv. Nadji načina, da se češće javljaš i brigu mi smanjiš. Ja se nalazim kod mojih roditelja sa diecom Bisom i malom Nadeždom, koja je rodjena aprila mjeseca u Kraljevu. Zdravi smo, ali uvijek tužni bez tebe. Svakodnevna je naša molba Bogu, da nam te živa i zdrava vrati. Bez sredstava sam za život sa djecom, zato te molim Stanko, da nam što prije pošalješ novaca, jer i sam znaš, da ni od kuda nemam, već se u tebe nadam. Tata je nemogućan pomagati nas, jer i sam je bez sredstava sada. Sa Aleksincom i Soko Banjom nemogu imati veze. Tata i mama te pozdravljaju. Bisa i Nada ljube svog taticu, a tebe voli uvijek tvoja Sanda St. Stankovića. Gospodinu Premoviću unaprijed mnogo zahvaljuje Sanda St. Stankovića Mrčajevci, Čačak. A 2135-8

Gospoda **Steva Aćimović i Radoje Radojlović**, Ženeva. Kao prijateljima svoga muža javljam vam, da je Brana u Ugarskoj. Ostala sam sa četvero djece bez ikakovih prihoda, a izložena sam dvostrukim troškovima, za Branu i za djecu. Molim vas, dostavite sve ovo gospodinu Miki Dragičeviću i zauzmite se, da mi što prije pošalje hiljadu kruna na račun naših akcija Rudničke Banke, koje su kod njega deponovane. Pozdravlja i blagodari Stanojka B. Lugomerskog, Gornji Milanovac. A 2130-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim izvjestite niže imenovane iz općine Vrbovac, sada broj pošte 414, da su njihove familije sve zdrave i da ovamo dobro žive: Ljubomir Janković; Ljubomir Mišić; Stojadin Simić; Jovan i Stevan Stefanović; Danilo Janković; Milan Stojković; Ilija i Svetozar Djordjević; Milan i Ranko Djurdjević; Tanasije Bonetović; Radoje Bogdanović; Mihajlo Mišić i Miladin Lazić, svi iz Vrbovca i neka jave za ostale i Milutina Ivanovića. Pozdrav od Živote Aleksića, Vrbovac. A 2134-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. M. B. — Molimo vas gospodine Premoviću, da nas izvjestite, jesu li živi i zdravi: Milorad Adamović, vojnik IV. čete, III. bataljona, 17. puka. I. poziva drinske divizije i Milovan Perić, vojnik I. eskadrona drinskog konjičkog divizijona, I. poziva, a njima javite, da smo kod kuće svi zdravi i dobro. Blagodarne Draginja, žena Milorada Adamovića i Kasija, žena Milovana Perića iz Živzdara, opštine Tvrdojevac, kotar Ub, okrug Valjevo. A 2128-8

Jovan Premović
Zeneva, Case 3545 MB.
dostavlja:

4106. DIMITRIJU METLARCU, Niš. Pročitao sam vaše pitanje. O Dragutinu imam razne izveštaje, od kojih jedan da je živ. Zdravi smo: ja, Dušan, Ica, Proka i zet Milan. Kako su: Kosara, Bora, i ostali? Ja sam u Glav. Intend. Pišite mi preko Sotira Ilića, Rue Abauzit 1, Ženeva i Mihajla Tadića, Pension Regina, Ženeva. Kosari redovno pišem i šaljem novac. Dušan Nikolić, iz Leskovca.

4107. PERSIDI V. STANKOVIĆ, Počerska 25. Šabac. Već 4 Meseca nemam izvešća. Zašto ne pišeš svake nedelje po 1. kartu i ne daješ oglas u novine, da znam da li ste živi. Javi se odmah. Ja sam zdrav. Nikola.

4108. ARSI PANDUROVIĆU, trgovcu, Franz Josefstrasse 7, Ćuprija. Dragi Arso! Kartu Draginu primio sam. Od 9. septembra preko Paraćina. Dragi sam poslao hiljadu dvesta kruna, a sada sam joj otvorio kredit, da joj Banka preko tebe mesečno isplaćuje po dvesta pedeset kruna. Draga naročitu pažnju da obrati na dečije zdravlje. Dragiša zdrav. Molim te odmah i često, i na moju ličnu adresu, i preko „Beogradskih Novina" izvesti me o zdravlju sviju a naročito o deci. Pozdrav Vlada Kostić.

4109. JOVAN KRAGULJEVIĆ, učitelj. Izveštava svoju ženu Zorku J. Kraguljevićku učiteljicu, Baba Višnjina ul. 6, Beograd, da je zdrav. Primio do sad dve njene karte. Poslao do sada, prvi put 153 krune; drugi put, 150 kruna; i treći put, 120 dinara. Sem toga je li primila sa Krfa 250 franaka? Kako su deca? Jeli Jovanka primila pošiljku sa Krfa? Primi pozdrav zajedno sa Jovankom Vojom i Tošom. Vasa zdrav. Odgovori.

4110. MILEVI V. VUKADINOVIĆA, Niš. Primaš li karte i novac. Javite se, kako su deca. Ja, Mića, braća, Ljuba, Cile i Momčilo zdravi smo, za nas ne brinite. Mnogo vas svi pozdravljamo. Nikola Vukadinović.

4111. VLADIMIR PETROVIĆ, KUKUREK, obućar, Niš, Kraljević Marko 47. Javi mi je li tamo moja žena Draga i dete Velja? Ako nisu tamo saznaj gde su i kako su sa zdravljem, i treba li im novaca. Pozdravlјaju te brat Steva i Vojislav.

4112 TANIĆ, advokat, javlja svojima da je zdrav. Oglase čitao, poslao u dva maha 950 kruna; uredio za pomoć što će Lela primati. J. Pešić zdrav. Sve pozdravlja, grli i ljubi Milan.

4113. BOŠKU DINIĆU, Kruševac. Ja sam Stojanu dao više od hiljadu dinara, zato podaj Angelini hiljadu dinara jer je ostala bez para. Stojan, Danilo, Milan, Mija, Milan Šurdić zdravi smo. Pozdrav Miloš Dinić.

4114. MILEVI PETRA ZARIĆA, penzionera, Niš. Mi smo zdravi. Oglase vaše dobili. Javite za Vidu i Bane da ne brinemo. Javite koliko ste novaca dobili jer mi novac redovno šaljemo. Pozdrav Nikola Veljković.

4115. STANI GAVRE ARGIROVIĆA, Leskovac. Zdrav sam. Novac poslah dva puta. Jeste li primili? Izvestite me o svima i radnji. Gavra Argirović.

4116. MILEVI ANDRE STOJANOVIĆA, berberina, Leskovac. Ja sam zdrav. Poslah 300 kruna. Jesi li primila? Izvesti me o svima preko „Beogradskih Novina" ili Sotira Ilića, Ženeva, Rue Abauzit. Andra Stojanović.

4117. DRAGI ANDRE PETROVIĆA, Kusadak. Kartu dobio, pare poslao jednom Kusadak, dva puta preko Steve Krstića, Palanka. Slaću redovno. Svi zdravi i pozdravljamo. Javi o prijemu novca. Andra.

4118. TODORU KRSTIĆU, Leskovac. Ljubisav Stojković iz Lapotinca—Lebane—Leskovac. Izveštava da je on sa braćom Randjelom i Urošem zdrav. Zdravi su i ovi Lapotinčani: Stevan i Vladimir Sokolović; Dimitrije, Milutin i Radul D. Ristići; Tanasije i bratanac mu Stojan; Dimitraćije, Miladin, Janko, Velimir i brat Radivoje, Josif, Stanimir, Dragoljub, Kenin, Sotir, Dobrivoje, Mita Petković, Velimir, Stojan Janković, Dragutin Stošić, Taka, Dragutin i Mirko Ignjatovići; Aleksandar Milenković iz Gor. Brijanja i Stankov i Milošev sin. Umrli su: Milorad Radovanović, Milorad Glišić, Svetozar Mladjić, Svetozar Pejčinović. Šta je sa Živkom Vukićem i Djordjem Randjelovim. Uroš učitelj zdrav.

4119. JOCI UROŠEVIĆU, trgovcu, Arandjelovac. Zdrav sam kao i Milorad, Dragomir, Vladimir i zet Milija. Izvesti Simu Matijaševića u Orašac. Da jave za moju ženu i decu i za njih jesu li zdravi. Sve pozdravlja Dragutin Matijašević.

(Nastavit će se.)

Štampom car. i kralj. guberniiske štamparije u Beogradu.